

HER ZAMAN DAHA GÜZELİNE ÇİZGİ ÖTESİ

YIL: 2 SAYI: 11 • AGUSTOS 1995 • KARA HARP OKULU

"Mesleğini seven subaylar olarak varlığınızla çevrenize ışık yayacaksınız..."

ORG. Hikmet BAYAR

"Harbiyeli benim içimdedir, ruhumdadır."

ORG. İsmail H. KARADAYI

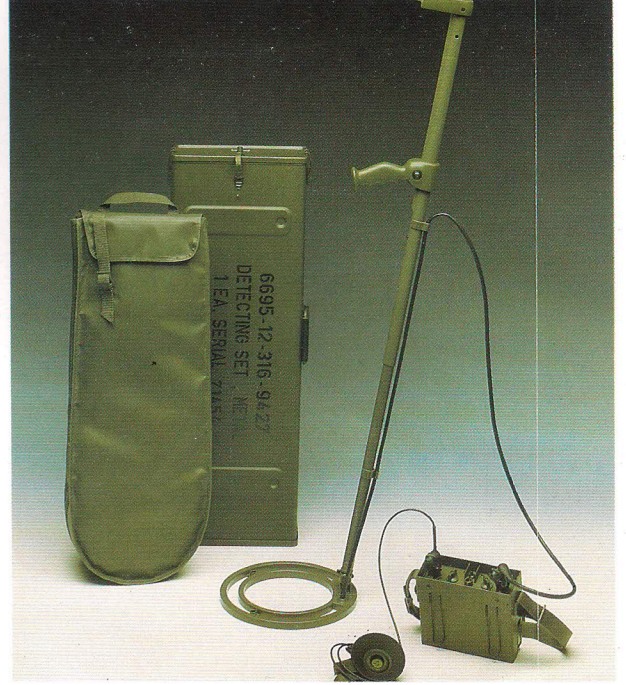
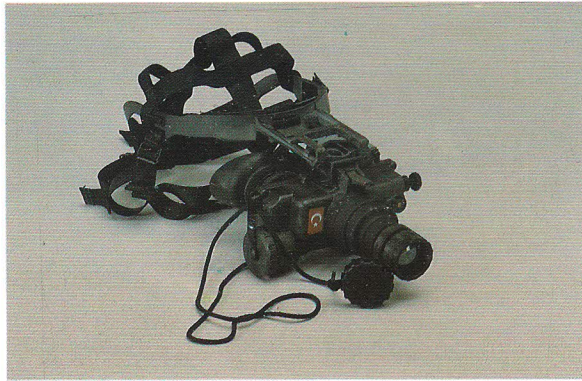

95'LI TEĞMENLER TSK SAFLARINA KATILYOR

Onun çiçekleri tomurcuk misali yıldızlarla 30 Ağustos'larda bir araya gelir, ideal yeminlerini son bir kez tazeleyip, kendilerini bekleyen vatan topraklarına dağılırlar. Ümitle ve azimle...

TRANSVARO

ELEKTRON ALETLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

GECE GÖRÜŞ CİHAZLARI

TRANSVARO 1988 yılından bu yana Silahlı Kuvvetlerimizde muhtelif tipteki gece görüş cihazları ihtiyacını karşılamak üzere imalat yapmaktadır. Üretimine 1992 yılından beri 5000 m² kapalı alana sahip ve özellikle elektrooptik cihaz imalatı için dizayn edilmiş yeni fabrikasında devam etmektedir.

TV/PPS-12 MAYIN DEDEKTÖRÜ

Halen Almanya, İngiltere, Hollanda, Fransa, İtalya gibi ülkeler tarafından yaygın olarak kullanılan, Birleşmiş Milletlerin standart mayın dedektörü haline de gelmiş bulunan ABD'nin standart olarak kabul ettiği AN/PPS-12 (NSN 6665-21-906-1023) mayın dedektörü, 1995 yılından itibaren TRANSVARO tarafından TV/PPS-12 adı altında MIL-D-0023359G (ME) standartlarına uygun olarak Türkiye'de üretilmeye başlanmıştır.

- GECE GÖRÜŞ DÜRBÜNÜ • GECE GÖRÜŞ GÖZLÜĞÜ • HAFİF SİLAH GECE GÖRÜŞ DÜRBÜNÜ • AĞIR SİLAH GECE GÖRÜŞ DÜRBÜNÜ • PİLOT GECE GÖRÜŞ GÖZLÜĞÜ • UZAK GÖZETLEME CİHAZI • SUBAY EL DÜRBÜNÜ • KESKİN NİŞANCI DÜRBÜNÜ • MAYIN VE ÜST ARAMA DEDEKTÖRLERİ

ESKİ PAPAZ KÖPRÜSÜ MEVKİİ DEREBOYU CADDESİ, 12, HALKALI 34660 İSTANBUL
TEL : 212-548 95 90 • FAX : 212-548 43 86

ÇIZGI ÖTESİ

Kara Harp Okulu

Yıl : 2 Sayı : 11 • Ağustos'95

BASIN-YAYIN GENEL KOORDİNATÖRLÜĞÜ

Sorumlu Komutan
Kur. Kd. Alb. Eyüp KAPTAN

İdari Sorumlu Subay
Kur. Yb. Tayyar ELMAS
P. Yzb. Basri POLAT

Sorumlu Harbiyeliler
Muzaffer GEZER
İlksen GÖRKEM
Bülent GÖKÇİÇEK

Redaksiyon
Öğ. Yzb. Süer EKER

DERGİ SORUMLULARI

Başkan
İlksen GÖRKEM

Başkan Yardımcıları
Davut SAĞIR
Mehmet ÖZKAN
Muzaffer ÇOBAN

Reklam Sorumluları
Hakan EROL
Mehmet ÖZTÜRK
Yalçın İŞCAN

Tabur Sorumluları
Mehmet KÜÇÜK
Fuat GÜNEŞ
Necdet ÖDEMİR
Murat KARACA
Kamer YILMAZ
Hakan ŞAHİN
Emrah YANIK

Fotoğraflar
Ö. Zafer POLAT

Kapak
Osman KESKİN

HARP OKULU TELEVİZYONU SORUMLULARI

Başkan
Bülent GÖKÇİÇEK

Başkan Yardımcıları
Erdoğan KURT
T. Hilmi POLAT

Haber Spikerleri
İ. Taner KARAKELLEOĞLU
Kamil ÖZTÜRK

Bu dergide yayımlanan hiçbir yazı ya da fikir,
Türk Silahlı Kuvvetleri'nin resmi görüşünü
ifade etmez.

Dizgi - Tasarım
MaviElma (0.312) 433 90 16

Baskı
BAŞKENT KLİŞE (312) 431 54 90

Yazışma Adresi
Kara Harp Okulu
ÇIZGI ÖTESİ
1 nci Tabur
ANKARA
Tel: 417 51 90 / 2927
Fax: 418 32 26

EDİTÖRDEN

Teşekkürler...

Çizgi Ötesi bayrağı 95'lilerden 96'lılara devrediyor bu sayı ile. İki sene zarfında büyük mesafeler kateden Çizgi Ötesi'nin daha büyük mesafeler katedeceğinin mesajını alt sınıftaki sorumlu arkadaşlarımızın gayretlerinden rahatlıkla alabiliyoruz.

Bu sayının diğer bir özelliği TSK saflarına yeni katılacak '95'li teğmenlere özel olması... Komutanlarımızın mesajları ve Teğmenliğe dair birçok yazı dergiyi süsledi.

Komutanlarımıza, 95'li teğmenlere son mesajlarınızı nelerdir diye sorduk. Kısaca özetlemek gerekirse mesajların temelinde şu vardı: "Atatürkçü düşünce sistemine sahip çıkın ve onu benimseyin..." Bu amaçla Okul Komutanımız Tümğ. Yaşar BÜYÜKANIT'a, Çizgi Ötesi olarak, "Nasıl sahip çıkar, benimser ve onun da ötesinde bir pırlanta gibi koruyabiliriz?" sorusunu yönelttik. Aldığımız cevap "Akıl ve bilimin Atatürkçülüğün tabanını oluşturduğunu bilmemiz gerekliliği" idi.

Çizgi Ötesi büyük mesafeler katetti dedik. Dedik ama bu seviyeye gelme kendiliğinden olmadı tabii ki. Çizgi Ötesi'ne gideceği yolları açan, ilerlemesinin anahtarını sunan herkese sonsuz şükranlarımızı sunuyoruz. Teşekkürü borç bildiğimiz, şükranlarımızı iletmemiz gerektiğini düşündüğümüz birçok kişi var. Okul Komutanımız Tümğ. Yaşar BÜYÜKANIT, Alay Komutanımız Kur. Alb. Eyüp KAPTAN, Kurmay Bşk.nı Kur. Alb. Ahmet ÖZÜMİT, Yrd. Doç. Dr. Öğ. Kd. Alb. Yalçın GÜLBAŞ, 1 nci Tb. Komutanı Kur. Yb. Tayyar ELMAS, Öğ. Yzb. Hakan DİLMAN, P. Yzb. Basri POLAT, Öğ. Yzb. Süer EKER, Erol TOKTA, Kara Harp Okulu Matbaası personeli ve Merkez Şb. Md.ü, Çizgi Ötesi'nin iyi ve kötü günlerinde hep yanındaydılar, kendi imkanları dahilinde olan her türlü yardımı ve desteği Çizgi Ötesi'nden esirgemediler.

Amaç cidden birlik beraberliği sağlayıcı birşeyler yapmaktı. İlk sayısında 400 adet basımla yayıma başlayan ÇIZGI ÖTESİ iki sene sonra şimdi, abone sistemi kurdu, tüm Silahlı Kuvvetler çapında, hatta karakollara kadar dağılıyor. Bu bir bakıma Silahlı Kuvvetlerdeki değişim ve gelişim rüzgarının Kara Harp Okulu'nu da etkisi altına alması.

Tüm okurlarımıza sevgi ve saygılar. Tek ricamız yapıcı eleştirilerle Çizgi Ötesi'ne katkıda bulunmanızdır... Saygılarımızla...

Çizgi Ötesi

BU SAYIDA

"Eğer iki dağ arasındaki dar bir vadide sıkışacak olursa, Türk, atını mahmuzlayarak asker arasından geçip, diğer taraftan bir yıldız gibi doğuverir.."

Harbiyeli benim her zaman içimdedir, rubumdadır. Onların geleceği ve başarısı için her zaman dua ediyorum. Zira onların başarısı Silâhlı Kuvvetlerin geleceğinin teminatıdır.

Bugün O'nu yeniden anlamalıyız. Bizi birbirimize bağlayacak değerler O'nun milli mücadeleye başlarken ortaya koyduğu değerlerdir.

KAPAK: Ben değil BİZ	3
Sayın Genel Kurmay Başkanı Org. İ. Hakkı KARADAYI ile röp.	
K.K.K. Org. Hikmet BAYAR'ın 95'li Teğmenlere Mesajı	6
Devamlı okuyun	7
Sayın Genel Kurmay İkinci Başkanı Org. Ahmet ÇÖREKÇİ ile röp.	
Teğmenlere Mesajlar	8
GÜNDEM : Fikir birliği	10
Onu yeniden, bir kere daha anlamalıyız. Buna şu günlerde daha muhtacız.	
TÜRK ORDUSU	12
Yabancıları gözüyle Türk Ordusunun hayran kalınan yanları...	
İdealler ocağı: HARBİYEM	16
Ütopya ve reelin buluşturulmasından doğan İDEAL...	
SANAT : Sanat Tacirleri	19
Yazık oldu insana; hayallerde değil kliplerde yaşar oldu...	
Hayat ayrıntılar yumağı	20
Mutluluğu farkına varabildiğimiz ayrıntılara borçluyuz.	
Watson ya da Cuma	26
Bilgi çağında yapay mutluluklarla mı yaşayacağız?	
Mantık süzgecinde duygular	28
Duygular tek başına insanı yanıltabilir.	
Sevginin ölümsüzlüğü	31
Sevginin günlük her olayımızda hissedilebilirliği...	
ARAŞTIRMA : Harp Okulu ile Özdeşleşmek	33
Özdeşleşme kavramı ve Askeri kurumlar için gerekliliği...	
Manas Destanı	39
Manas Destanı Kırgız Halk Dilinin eşsiz bir yapıtı...	
DİĞERLERİ	
TARİH SÜZGEÇİNDEN :	
İBRETLER VE NÜKTELER	22
Teğmenim (Şiir)	25
Umut ile, sevgi ile, düş ile	30
Faal akıl ve sezgici akıl	36
Asker Mektubudur	41
Okuyucu gözüyle	42
ŞİİR DÜNYASI	44
Biraz gülelim	46

Ben değil "BİZ"

(Genelkurmay Başkanı Org. İsmail H. KARADAYI ile Röportaj)

Sayın Genelkurmay Başkanı Org. İsmail H. KARADAYI'nın odasına başta Okul Komutanımız olmak üzere girdik. Komutanımızın Okul Komutanımızın elini sıkarken sorduğu ilk soru "Harbiyeliler nerede?" oldu. Silâhlı Kuvvetlerin en üst makamında bulunan komutanımız, Harbiyelilerin ellerini sıkarken ve onlara bakarken çok içtendi.

Komutanımız, "Silâhlı Kuvvetler Türk milletinin özetidir." diyerek başladı sözlerine.

"Harbiyeli benim her zaman içimdedir, ruhumdadır. Onların geleceği ve başarısı için her zaman dua ediyorum. Zira onların başarısı Silâhlı Kuvvetlerin geleceğinin teminatıdır. Bizler de Harbiye sıralarından geçtik. Aramızdaki mesafe pek öyle zannettiğiniz kadar uzak değil. Ne zaman Harbiyede öğrencilik ve öğretim üyeliği yaptım, ne zaman Şube Müdürlüğü yaptım ve bu rütbelere geldim!... Bunlar çok kısa, bir an gibi gelip geçiyor. Sizler bu hizmeti devralacak ve götüreceksiniz. Gayemiz Türkiye'nin dünyadaki gerçek yerini bulması ve tarihteki yerini alması. Şimdiki gençler bizim zamanımızda bu-

lunmayan imkânlarla yetişiyor. Dünyayla entegre olmuş durumdadır. Böyle gençleri aramızda görmekten gerçekten memnun oluyor ve duygulanıyorum. Harbiyelilere buradan başarılar diliyorum...." diyerek devam etti. Çiz-

ve Harbiyelilerin çalışmalarını gördünüz. İzlenimlerinizi alabilir miyiz?

Orgeneral İsmail H. KARADAYI: Ulu Önder Atatürk'ün Harp Okuluna ilk adımını attığı 13

13 Mart faaliyetleri; sizlerin sadece harp sanatını öğrenmekle kalmayıp, bilimsel çalışma ile çağdaş toplum değerleri ve yaşam esasları konusunda da ne kadar ileri düzeyde olduğunuzu bana bir kez daha göstermiştir.

gi Ötesi'ne ayırdığı zaman için Harbiyeliler adına komutanımıza şükranlarımızı sunuyoruz. Aşağıda da sorularımıza verdiği cevapları bulacaksınız :

Çizgi Ötesi: Komutanım, 13 Mart kutlamalarında Harbiyeyi

Mart günü sizlerin yanında bulunmak ve çalışmalarınızı yakından izlemek beni ziyadesiyle mutlu etmiştir. Bu faaliyetler sizlerin sadece harp sanatını öğrenmekle kalmayıp, bilimsel çalışma ile çağdaş toplum değerleri ve yaşam esasları konusunda da ne kadar ileri dü-

*Birlik-beraberlik;
ülke bütünlüğünü, ulusal anlayış birliğini ve dayanışmayı,
sevgi, barış ve hoşgörü ise kardeşliği simgelemektedir.*

zeyde olduğunuzu bana bir kez daha göstermiştir.

Çizgi Ötesi: Birlik-beraberlik, sevgi, barış ve hoşgörünün dünya ve Türkiye gündemini sıkça işgal ettiği günümüzde Harbiyeli olarak; bu terimlerden ne anlamalıyız ?

Orgeneral İsmail H. KARADAYI: Bu terimler, süratli bir değişim gösteren, savaşların ve krizlerin eksik olmadığı dünyamızda anlaşılmasına ve yaygınlaşmasına en çok ihtiyaç duyduğumuz evrensel kavramlardır. Birlik-beraberlik; ülke bütünlüğünü, ulusal anlayış birliğini ve dayanışmayı; sevgi, barış ve hoşgörü ise kardeşliği simgelemektedir.

Çizgi Ötesi -Bu konularda vermek istediğiniz mesajlar nelerdir?

Orgeneral İsmail H. KARADAYI: Genç Harbiyelilere; birlik-beraberlik, sevgi, barış ve hoşgörü terimlerinin uygulanmasında, 2000'li yılların komutanları olarak önce Türkiye'ye sonra da bütün dünyaya örnek olacak davranışlar içinde bulunmalarını tavsiye edi-

yorum. Bunun da yolunun sabırla ve azimle çalışmaktan geçtiğine inanıyorum.

Çizgi Ötesi: Kara Harp Oku-

lunda uzun süre çalıştığınızı biliyoruz. Harp Okulunda görev yapmak nasıl bir duygudur ?

Orgeneral İsmail H. KARADAYI: Türk Silâhlı Kuvvetlerinin her kademesinde görev kutsaldır. Ancak; başta Atatürk olmak üzere tarihe mal olmuş birçok komutan yetiştiren böyle bir yuvadan mezuniyeti müteakip görev almak benim için gerçekten büyük bir gurur kaynağı olmuştur.

Çizgi Ötesi: Harp Okulunda unutamadığınız bir anınızı anlatır mısınız ?

Orgeneral İsmail H. KARADAYI: Mezun olduğum ve görev yaptığım Harp Okulunun benim hatıralarımda müstesna bir yeri vardır. Her subayın gerek öğrencilik gerek meslek hayatında Harp Okulunun unutulmaz bir yeri olduğuna inanıyorum. Özellikle temeli bu okulda atılan ve hayat

Orgeneral İsmail Hakkı KARADAYI
Genelkurmay Başkanı

ORGENERAL İsmail Hakkı KARADAYI, 1932 yılında Çankırın'da doğmuştur. 1951 yılında Kara Harp Okulundan, 1953 yılında Uçaksavar Okulundan mezun olmuştur. Çeşitli topçu birliklerinde görev yaptıktan sonra 1963 yılında Kara Harp Akademisini, 1967 yılında Silahlı Kuvvetler Akademisini ve 1975 yılında da Millî Güvenlik Akademisini bitirmiştir.

Kurmay Subay olarak değişik komutanlıklarda şube müdürlüğü, Kara Harp Okulunda öğretmenlik, Ortadoğu ülkelerinde Askeri Ateşelik, Alay Komutanlığı ve Genelkurmay Hareket Başkanlığı Plan Prensipler Şube Müdürlüğü görevlerinde bulunmuş ve 1977 yılında Tuğgenarallığe terfi etmiştir. Bu rütbede sırasıyla Kara Kuvvetleri Tayin Daire Başkanlığı ve Motorlu Piyade Tugay Komutanlığı görevlerini ifa etmiş ve 1981 yılında Tümgeneral olmuştur. Tümgeneral olarak Kıbrıs'ta iki yıl Tümen Komutanlığı yapmış ve bilahare Kara Kuvvetleri Personel Başkanlığına atanmıştır. 1985 yılında Korgeneral olmuş ve bu rütbede iki yıl Kolordu Komutanı olarak görev yapmıştır. 1989 yılına kadar Korgeneral olarak iki yıl, 30 Ağustos 1989 yılında terfisi müteakip, Orgeneral olarak da 1 Ocak 1991 tarihine kadar Kara Kuvvetleri Kurmay Başkanlığı görevini yürüten Orgeneral İsmail Hakkı KARADAYI, bu tarihte 1 inci Ordu Komutanlığına tayin olmuştur. Orgeneral İsmail Hakkı KARADAYI 30 Ağustos

1993 tarihinden itibaren bir yıl süreyle Kara Kuvvetleri Komutanlığı görevinde bulunmuştur.

30 Ağustos 1994 tarihinden geçerli olmak üzere Genelkurmay Başkanlığı görevine atanan Orgeneral İsmail Hakkı KARADAYI evli ve iki çocuk babası olup Fransızca bilmektedir.

Org. İsmail Hakkı Karadayı TSK Üstün Hizmet ve TSK Altın Şeref madalyaları ile Güney Kore Tong IL Jang, Pakistan Nişanı İmtiyaz ve ABD Legion of Merit madalyalarına sahiptir.

boyu süren arkadaşlıkları unutmak mümkün değildir.

Özetle, öğrenci, öğretim üyesi ve karargâh subayı olarak bulunduğum Kara Harp Okulunda geçirdiğim her geçen günün ayrı bir anlam ve önemi olmuştur. O günleri daima derin bir saygı ve büyük bir özlem ile yeniden hatırlıyorum.

Çizgi Ötesi: En son seyrettiğiniz film ve en son okuduğunuz kitaplar nelerdir?

Orgeneral İsmail H. KARADAYI: Günlük çalışma programım ve yıllık faaliyet planım içinde sinemaya gitmek pek mümkün olamamakta, ancak programımı zorlayarak da olsa bazı etkinliklere katılmaya gayret ediyorum. Örneğin son olarak haziran ayında Brahms'ın eserlerinin seslendirildiği Igor OISTRAKH'ın bir konserini izleme fırsatı buldum.

Askerî ve genel yayım hayatını takip etmeye çalışıyorum. Son olarak Harp Akademileri yayınlarından "Türkiye'nin Jeopolitiği-Balkanlardan Batı Çin'e" isimli eser ile Paul Kennedy'nin "Büyük Güçlerin Yükseliş ve Çöküşleri" isimli kitabını okudum.

Çizgi Ötesi: Tutduğunuz futbol takımı hangisidir?

Orgeneral İsmail H. KARADAYI: Milli Takım.

Çizgi Ötesi: Bu sene mezun olacak 95'li teğmenlere vereceğiniz mesajlarınız nelerdir?

Orgeneral İsmail H. KARADAYI: Atatürkçü Düşünce Sistemi ile bütünleşmiş, açık fikirli, cesur, fedakâr, birlik ve beraberlik ruhu gelişmiş, ben değil biz diyen, gücünü rütbesiyle birlikte kişilik ve bilgisinden alan, sürekli araştıran, kendini yenileyen yaratıcı birer asker, ikna edici birer lider olmaları dileği ile onları şimdiden kutluyor, meslek yaşantılarında başarılar diliyorum. ■

■ basından

Org. İ. Hakkı KARADAYI: "ORDU MİLLETİN ÖZÜDÜR"

azeteciler Cemiyeti tarafından 4 Nisan 1995 tarihinde başlatılan 'Haydi Türkiye Mehmetçikle El Ele' kampanyasında toplanan 2 Trilyon 700 milyarı aşan paranın bağış çekleri, gazeteciler cemiyeti Başkanı Nazmi Bilgin tarafından Genelkurmay Karargâhı'nda düzenlenen törende Genelkurmay Başkanı Org. İsmail H. KARADAYI'ya verildi.

Sayın Genelkurmay Başkanı Org. İsmail H. KARADAYI'nın konuşmasını özetle aktarıyoruz.

"Kampanyayı son derece anlamlı ve o kadar da başarılı buluyorum. Bu kampanyanın hareket noktasını Mart 1995'de Kuzey Irak'ta icra edilen Çelik Harekatı oluşturuyor. Bu hareket dıştaki maksatlı ve çarpıtılmış yorumların aksine, doğrudan doğruya bir iç güvenlik ve meşru savunma ihtiyacından kaynaklanmaktadır. Ve planlandığı gibi büyük bir başarıyla sonuçlanmıştır.

İcra edilen bu hareket, her şeyin ötesinde, milletimizin sahip olduğu, kendisine özgü moral ve psikolojik değerlerin bir kez daha ortaya çıkmasına ve kendisini göstermesine vesile olmuştur. Bunlar, milletimizin bir olma, bütün olma, el ele olma ve gönül gönüle olma duyguları olup, büyük bir coşku ve heyecan seli halinde hissedilmiş ve görülmüştür.

7'den 70'e herkes gönül dolusu bir coşku ile koşarak, Türk Silahlı Kuvvetlerini güçlendirmek için adeta birbiri ile yarıştı. Harçlığını bağışlayan öğrencilerimiz, maaşını bağışlayan işçilerimiz, memurlarımız, emeklilerimiz, dul ve yetimlerimiz, biriktirdiği ameliyat parasını bağışlayan hastalarımız ve maddi gücü olmadığı için organlarını bağışlamak isteyen vatandaşlarımız, kısacası kadirşinas milletimiz tümüyle ve bütün gücü ile bu kampanyaya katılmıştır.

Bugünkü kazancımız ve ulaştığımız nokta işte budur. Bu durum göstermiştir ki, savunmanın bedeli olmaz. İşin mali tarafı, ülkenin bütünlüğü ve güvenliği yanında ikinci planda kalmaktadır. Bu güne kadar Silahlı Kuvvetlerimizden maddi ve manevi desteğini hiçbir zaman esirgememiş olan yüce milletimiz, her zaman olduğu gibi bugün de dostlarımıza güven, düşmanlarımıza korku veren birlik ve beraberliğini bir kez daha kanıtlanmış ve dünyaya çok anlamlı bir mesaj vermiştir.

Ordu Millet'in özüdür ve onun bağrından çıkmıştır.

Onun içinde yaşar, onunla nefes alır, onun desteği ile güç kazanır. Onun heyecanını taşır, onun varlığı ile huzur duyar, inançları onun inançları, gelenekleri görenekleri onun gelenekleri ve görenekleridir. Ve nihayet laik, çağdaş demokrasinin erdemine gönülden inanmış, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, onun ilke ve devrimlerini kendisine rehber edinmiştir.

Bunun dışında Türk Ordusuna yakıştırılmak istenen hiçbir hayali tanım ve hiç bir siyasi niteleme onun hakiki kimliğini ve özünü değiştirmeyecektir."

95'Lİ TEĞMENLERE MESAJLAR

TARİHİ SORUMLULUĞUNUZU UNUTMAYIN...

Genç teğmenler,

Liderlik, yöneticilik, komutanlık ve eğiticilik yetenekleriyle gelişmiş, sorunları bilimsel bir yaklaşımla çözebilen, dürüst, itaatkar, cesur, vatan sevgisi yüksek bedenlen güçlü ve Atatürk'çü düşünce sistemini benimsemiş şerefli, disiplinli, mesleğini seven subaylar olarak varlığınızla çevrenize ışık yayacaksınız. Bu niteliklerinizle, kısa bir süre sonra üstleneceğiniz komutanlık görevlerinde, dünyanın biç bir ordusunda emsali olmayan Türk askerini, disiplinini, bedence güçlü, teknik bilgi ve beceriye sahip savaşıya dönüştüreceksiniz.

Her Türk gencinin değişmez tarihi ve kutsal görevi: Türkiye Cumhuriyetini ilelebet müdafaza ve müdafa etmek ve aziz vatanımızı ve asil millitemizi bölünmez bir bütün halinde çağdaş uygarlık seviyesine ulaştırmaktır. Bu milli tarihi sorumluluğunuzu biç bir zaman unutmayınız.

Yeni rütbenizin, sizlere, ailerelerinize, Kara Kuvvetlerine, Türk Silahlı Kuvvetlerine ve ülkemize hayırlı olması temennisiyle, güç fakat şerefli yolunuzun aydın, başarılarınızın devamlı olmasını dilerim.

Org. Hikmet BAYAR
Kara Kuvvetleri Komutanı

Genelkurmay İkinci Başkanı Org. Ahmet ÇÖREKÇİ ile de röportaj yapma fırsatını bulabildi Çizgi Ötesi. Böyle bir röportaj imkânını bizlere sağlayan ve tekliflerimizi geri çevirmeyen komutanımıza şükranlarımızı sunuyoruz. Komutanımızın Harbiyelilerden daha doğrusu Silâhlı Kuvvetler mensuplarından beklediği iki şey var: İtaat ve tahammül. Birkaç sorumuza komutanımızın verdiği cevaplar şöyle:

Çizgi Ötesi: Uzun süre Hava Harp Okulu komutanlığı yaptığınızı biliyoruz. Hava Okulu komutanlığı yapmak nasıl bir duygu?

Org. Ahmet ÇÖREKÇİ: Türk Silâhlı Kuvvetlerinde bütün komutanlık makamları kutsaldır. Ancak, Hava Kuvvetlerimizin temelini teşkil eden genç teğmenlerin yetiştiği Hava Harp Okulunda komutanlık yapmak bana ayrı bir haz vermiştir. Atatürk ilkelerine sadık kalarak, hür yurt semalarımızın ve millî güvenliğimizin korunması gibi mesuliyetli ve şerefli bir görevi alacak, çağdaş askerî havacılık ve uzay teknolojisini uygulayacak Harbiyelileri yetiştirmek ve onları birer teğmen olarak mezun etmek benim için ayrı bir gurur kaynağı olmuştur.

Çizgi Ötesi: Genç subayların bilgi, eğitim ve görev motivasyonlarını yeterli buluyor musunuz ?

Org. Ahmet ÇÖREKÇİ: Genç subaylara, 4 yıllık Harp Okulu eğitimleri süresince çağın gerektirdiği bilgi ve eğitim verilmekte, görev yönelik olarak sürekli motivasyonları yapılmaktadır. Bu nedenle, ben Hava Harp Okulunda da komutanlık yapmış bir komutanınız olarak, Harp Okulundan mezun olmuş bir teğmenin bilgi, eğitim ve görev motivasyonu yönünden yeterli olduğuna inanıyorum. Ancak Harp Okululundan

■ röportaj

"SÜREKLİ OKUYUN VE ARAŞTIRIN"

(Genelkurmay II nci Bşk.
Org. Ahmet ÇÖREKÇİ ile Röp.)

mezun olduktan sonraki her görevin yeni bir bilgi, yeni bir eğitim ve o göreve yönelik ayrı bir motivasyon gerektirdiğinde bir gerçektir. Kıt 'aya adım attıktan sonra genç teğmenin yapması gereken , sürekli okuma ve araştırmanın yanı sıra, amir ve üstlerinin tec-

rübelerinden yararlanma, onların iyi yönlerini örnek alma olmalıdır.

Çizgi ötesi: Kara Harp Okulu 'ndan bu yıl mezun olacak Harbiyelilere bir mesajınız var mı ?

Org. Ahmet ÇÖREKÇİ: Öncelikle; ulu önder Atatürk 'ün de yetiştiği bu şerefli yuvadaki eğitim

Orgeneral Ahmet
ÇÖREKÇİ
Genelkurmay
II nci Başkanı

Orgeneral Ahmet ÇÖREKÇİ, 1932 yılında Çorum'un Osmanlı ilçesinde doğmuştur. 1955 yılında Hava Harp Okulundan, 1957 yılında Kanada Hava Kuvvetlerinde Pilotaj Eğitimini tamamlamış, 1968 yılında Hava Harp Akademisinden mezun olmuştur.

Hava Kuvvetlerinin muhtelif birliklerinde av ve nakliye pilotluğu, hareket subaylığı, Filo Komutanlığı, AIRSOUTH Plan Prensipler Dairesi Plan Şube Müdürlüğü, Ana Jet Üs Harekat Komutanlığı ve Hava Kuvvetleri Eğitim Dairesi Uçuş Eğitim Şube Müdürlüğü yapmış, 1978 yılında Tuğgeneral olmuştur.

Tuğgeneral olarak 4 üncü Ana Jet Üs Komutanlığı ve Hava Kuvvetleri İkmal Daire Başkanlığı yaparak 1982 yılında Tümgeneralliğe yükselmiştir.

Tümgeneral rütbesinden Hava Harp Okulu Komutanlığı görevinden sonra 1986 yılında Korgeneral olmuştur.

Korgeneral olarak; 6 ncı ATAF Komutanlığı ve 2 nci Taktik Hava Komutanlığı ve Hava Eğitim Komutanlığı görevini müteakip 1992 yılında Orgeneralliğe yükselmiştir.

Orgeneral rütbesinde Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği ve Genelkurmay II nci Başkanlığı görevlerinde bulunmuştur.

Orgeneral Çörekçi İngilizce bilir, Bayan Gülten Çörekçi ile evli olup, iki çocukludur.

ve öğretimlerini başarı ile tamamlayarak mezun olacak harbiyelileri kutlamak istiyorum. Onlara, emir-komuta edecekleri personele ve kahraman Mehmetçiğe, bilgi, beceri ve üstün karakterleriyle örnek olmalarını, başdöndürücü bir hızla gelişen, bir gün önceki bilginin bir gün sonra eskidiği çağımızda sürekli okumalarını, araştırmalarını ve kendilerini yenilemelerini tavsiye ediyorum.

Çizgi ötesi: Hangi takımı tutuyorsunuz ?

Org. Ahmet ÇÖREKÇİ: Fenerbahçe futbol takımını tutuyorum. Milli takımımız ve Avrupa Kupalarına katılan kulüp takımlarımızın son yıllardaki başarıları ile her Türk gibi onur duyuyorum.

Teğmenlere emir-komuta edecekleri personele ve kabraman Mehmetçiğe, bilgi, beceri ve üstün karakterleriyle örnek olmalarını, başdöndürücü bir hızla gelişen, bir gün önceki bilginin bir gün sonra eskidiği çağımızda sürekli okumalarını, araştırmalarını ve kendilerini yenilemelerini tavsiye ediyorum.

95'Lİ TEĞMENLERE MESAJLAR

SİZLER ATATÜRK İLKELERİNİN KORUYUCULARISINIZ

Kuruluşundan bu yana yüce ulusumuzun kaderini etkilemiş pek çok komutan ve devlet adamı yetiştiren bu mukaddes ocaktan aldığınız üstün eğitim ile vatan ve millet sevgisini şahsınızda birleştirerek yüce Türk Milleti'nin çağdaş uygarlık seviyesine ulaşmayı hedef tutan hamlelerinde layık olduğunuz yeri alacağınıza ve en kötü şartlarda dahi TÜRKİYE CUMHURİYETİ'nin ve ATATÜRK İLKELERİ'nin koruyucusu olarak vatan ve milletimize kahramanca hizmet edeceğinize olan inancımı belirtir, askerlik hayatınızın alabildiğince uzun, mutlu, sağlıklı ve başarılı olmasını diler, sevgilerimi sunarım...

Org. Doğu AKTULGA

DEHA, SONSUZ SABIRDIR

Değerli 1995 Devresi Teğmenlerim,

Çizgi Ötesi Dergisi'nin bu özel sayısında sizlere son kez hitap etmekten son derece mutluyum. 4 yıl sürece yoğun bir eğitim ve öğretimden sonra, bugün hedefinize ulaştınız ve en geç Teğmenler olarak, Silahlı Kuvvetlerimizin saflarına katılmış bulunuyorsunuz. Bu gurur ve onur gününüzde sizleri kutluyorum.

Değerli Teğmenlerim, 4 yıl boyunca sizlere çok şey söyledik. Tüm amacımız; 21. yüzyıl'ın lider/komutan potansiyelini çizmek idi. Görevimizi ne derece başarı ile yaptığımızı, sizlerin başarı düzeylerinizi gözlemleyerek görebileceğiz. Başarılarınız, bizlere görevini yapmış insanın huzurunu ve haklı gururunu taşıyacaktır. Sizlere duyduğumuz güven sonsuzdur.

Sizlere, her konuda düşüncelerimi aktardığım için bu veda mesajında sadece 4 önemli nokta üzerinde duracağım.

1- Temel felsefesini Atatürkçü düşünce sisteminden alan; **ÜLKESİ VE MİLLETİ İLE BÖLÜNMEZ, LAİK VE DEMOKRATİK TÜRKİYE CUMHURİYETİNE KENDİNİZİ** adadığınızı hiçbir zaman unutmayın. Ettığınız askerlik yemini sizlerin mesleki gururlarınız ve ortak paydanızdır.

2 - İyi ve başarılı bir komutan olabilmek için, liderlik boyutlarınızı sürekli geliştirin. Ancak, unutmayınız ki tüm liderlik özelliklerinin dayandığı üç temel esas vardır. Bu üç temel; diğer liderlik özelliklerinin önkoşullarıdır. Bu üç temel esas; sağlıklı olmak, düzenli bir aile yaşamına sahip olmak ve insanın kendisini öğrenmeye adanmasıdır. Diğer liderlik özelliklerinizi bu temel üzerine oturtmaya çalışın.

3 - Size yöneltilebilecek tenkitlerden yılmayın ve yıkılmayın, onlardan yararlanmaya çalışın ve hatta kendinizi tenkit etmeyi öğrenin. Yanlış olarak gördüğünüz şeyleri, yetkilerinizin hudutları içerisinde düzeltin ancak, herşeyi bir günde değiştirebileceğinizi de düşünmeyin. Unutmayınız ki, deha; Sonsuz Sabirdir.

4 - Görev motivasyonunuzu geliştirin. "Motivasyon" kavramını üç aşamalı olarak düşünün ve uygulayın;

- MESLEĞİNİZİ SEVİN
- BAŞARILI OLMA ARZUSUNU ARTIRIN
- BAŞARILI OLMAK İÇİN GEREKLİ BEDENİ, FİKRİ VE ZİHNİ ENERJİYE SAHİP OLUN

Değerli Teğmenlerim, çok uzun olmasını dilediğim yaşantınızda, hepinize sağlıklar, mutluluklar ve başarılar diler gözlerinizden öperim. Yolunuz açık olsun.

Tümğ. Yaşar BÜYÜKANIT

ZAFERİN ALTERNATİFİ YOKTUR

1995'Lİ GENÇ TEĞMENLERİM

"Subay Olmak" arzu ve heyecanı ile katıldığınız şerefli yuva Harbiyedeki eğitim ve öğreniminizi başarı ile tamamlayarak "Türk Subayı" oldunuz. Sizleri kutluyorum.

Ebediyete kadar yaşayacak olan laik Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin bölünmez bütünlüğü ve aziz milletimizin huzur ve güveni için çok çalışacağınıza; iyi birer subay olacağınıza yürekten inanıyorum.

Sizler;

- Atatürkçü düşünce sistemine yürekten bağlı,

- Vatan ve millet sevgisi ile dopdolu,

- Sorunları, bilimsel metotlarla çözebilen, çağdaş bilgi ve becerilerle donatılmış, üstün beden yeterliliğe sahip, lider olarak yetiştirildiniz.

Sizler; "Şeref, namusum; Dürüstlük, karakterim; Sevgi, insanlığım; Vazife, amacım; Vatan, herşeyimdir" diyerek Harbiye şeref yemini ettiniz.

"Vatan ve Cumhuriyet uğruna seve seve hayatınızı feda edeceğinize" ant içtiniz.

İçtiğiniz anda ve etteğiniz yemine sadık kalacağınıza, başta komutanlarınız olmak üzere, Türk milleti inanıyor ve güveniyor.

Unutmayın sizler, yönetici, eğitici ve lider olacaksınız.

Bu nedenle kazandığınız çağdaş bilgi ve becerilerle yetinmeyip kendinizi yenilemek zorundasınız.

Alay komutanınız olarak sizlere tavsiyelerde bulunmak istiyorum:

- Çok okuyun, çok çalışın ve dünya olaylarını yakından takip edin.

- Kendinize güvenin.

- Türk Silahlı Kuvvetleri ve Türk milletine daha çok hizmet etmek amacınız olsun. Bu maksatla kendinize yükseklerde hedef seçin.

- Türk Subayı olmanın şerefini ve gururunu taşıyın,

- Mesleğinizi ve yaptığınız işi sevin.

- Askerliğin temelini disiplin, disiplinin temelini mutlak itaat olduğunu unutmayın ve bunu her yerde arayın.

- Önce hak değil, vazifenin geldiğini, hakların vazife karşılığı verildiğini unutmayın.

- "Fedakârlık" Türk Subayının vazgeçilmez hasletlerindedir.

- Ordunun kuvveti birlik ruhudur. Sadakatle hizmet esastır.

- Zaferin alternatifi yoktur.

- Küçük hesap adamı olmayın, daima büyük düşünün.

- Küçük insanlar her zaman tenkit ederler. Kendi üstünlüklerini, zekâlarını, cesaretlerini kibarlıklarını göstermeye bayılırlar.

Fakat asil insanlar tevazu sahibidirlere, kiskanç değildirler. Saklayacak bir şeyleri yoktur, gerçek ve doğru ile beslenirler.

- Mutlu olmak sizin şahsi vazifenizdir.

Silah arkadaşlarımız,

Siz gerekli olan her türlü bilgi ve beceriyle donatıldınız. Bundan sonra kendinizi geliştirmek ve başarılı olmak sizlere kalıyor.

Hepinize sağlıklı başarılı ve mutlu bir ömür diliyorum. Alay komutanınız olmanın onurunu daima taşıyacağım.

Yolunuz ve bahtınız açık olsun.

Kur.Aib. Eyüp KAPTAN

■ toplum

Fikir Birliği

"Hiç durmadan çalışın. Yorulsanız dahi beni izleyeceksiniz. Dinlenmemek üzere yola çıkanlar asla yorulmazlar. Türk gençliği yüksek ideallere ancak durmadan, bizim ülkemüze hizmet etmekle varabilirler."

Kemal ATATÜRK

Büyük mücadele adamı. Bir milletin mâkus talihini değiştirdi. 1915 yılında başlayan mücadeleye O daha Selanik'teyken katılmıştı. Özgürlük ve hürriyet hareketlerinin kaynağı olan Selanik, devrin baskıcı yönetimine karşı özgürlük ve eşitlik ideallerini söyleyenlerin yeri olmuştu.

Yaşadıkça savunacağı ve savunulmasını biz Türk gençlerinden isteyeceği bu değerleri daha yetişme çağında öğrenmiş, fikrî yapısının temellerini özgürlük, eşitlik üzerine kurmuştu.

Çocukluğunda aldığı bu değerleri 20. yy'la çok bilinçli ve sistemli taşımıştı. Aynı şartlarda yetişen ne Enverlere, ne de Vahdettinlere benzemişti. Onu diğerlerinden farklı kılan, düşüncesindeki sistem mantığıydı.

Fikirlerini belli bir temele oturtan onları belli bir plan içerisinde uygulamaya koyan ATATÜRK Türkiye Cumhuriyetini bu şekilde ku-

*Bugün O'nu yeniden
anlamalıyız.
Bizi birbirimize
bağlayacak değerler
O'nun millî
mücadeleye başlarken
ortaya koyduğu
değerlerdir.*

racaktır. Tesadüflere asla yer vermeyecek tabulardan uzak kişiliği ona geniş düşünme şansı verecektir.

Düşüncelerinde kurduğu Türkiye'yi hayata aksettirirken, toplum bilincine varacak hayalci, rasyonel olmayan kararlar yerine uygulanabilirliği yüksek, mutaassıpların muhalefetiyle yılmayacak kadar sağlam kararlar olacaktır.

Farkına varamadığımız, ÖNDER'in, bir milletin, kadereni değiştirdiğidir. Bugünün 60 milyonluk Türkiye'si Onun kurduğu temeller üzerine oturuyor. Kimsenin onu değiştirmeye, yargılamaya hakkı yoktur. Kurtuluş savaşını yalnız Yunanlı'ya karşı değil bir dünyaya karşı verdiği gibi O'nun içteki temsilcileriyle de savaşmış, yeniden bir tarih yazmıştır.

Bugün onu yeniden anlamalıyız. Bu mücadelenin temellerini, fikir yapısını kavramalıyız. Onun reçetelerini şu günlerde tekrar kullanmalıyız. Bizi birbirimize bağlayacak değerler onun Milli Mücadeleye başlarken ortaya koyduğu değerlerdir.

Bu kötü günlerden ancak onun düşüncelerinde buluşmakla kurtulabiliriz. Onun emanet ettiği laik, demokratik Türkiye Cumhuriyeti'ni

ilelebet muhafaza ve müdafa etmeliyiz. Aksi, bu milletin tarihten silinmesidir.

Bu uğurda her türlü fedakarlığı göze alacağız. Onun dediği gibi "Yaptıklarımızı asla kafi görmeyiniz. Zira daha çok ve daha büyük işler yapmak mecburiyetindeyiz."

Temel kriterlerini belirleyen Önder, bizden onları yorumlamamızı, çağın gerektirdiği şartlara uymamızı istiyor. Bunları yaparken asla vatan ve milletin bölünmezliğine ve modern devlet yaşam kriterlerinin aksine hareket etmememizi de tembihliyordu.

"Beni görmek demek yüzümü görmek demek değildir. Eğer fikirlerimi anlıyorsanız yeterlidir." diyen Önder kendisini tabu diye lanse etmeye çalışanlara en büyük cevabı vermiş, yolunun rehberlik olduğunu söylemiştir.

Biz harbiyeli gençler olarak temelleri ATATÜRK tarafından çizilen laik, demokratik Türkiye Cumhuriyeti'nin muhafazasını üstlendik. Bu amaca hizmet edecek herkesle gönül birliği yapmaya hazırız.

Onun dediği gibi "Hiç durmadan çalışın. Yorulsanız dahi beni izleyeceksiniz. Dinlenmemek üzere yola çıkanlar asla yorulmazlar. Türk gençliği yüksek ideallere ancak durmadan, bizim ülkemize hizmet etmekle varabilirler."

Hiç durmadan tereddüt etmeden çalışacağız. Muhtaç olduğumuz kudreti damarlarımızdaki asil kanda bulacağız.

Bizler bu ideallere gönül verdik. Sadakatimizin simgesi yeminimizdir.. ■

TARİH BOYUNCA YABANCI GÖZÜYLE TÜRK ORDUSU

Kamer YILMAZ/2nci sınıf

Orta Asya'dan Avrupa içlerine kadar olan milletler üzerinde bıraktığımız genel kanı şudur: "Türkler asker millettir." Gerek müslümanlıktan önce gerekse müslümanlıktan sonra büyük devletler kurmuş olan biz Türkler bunu ordumuzun gücüne ve disiplinine borçluyuz.

Yabancı yazarlar Türk ordusundan bahsederken korku ile karışık hayranlıklarını gizleyemezler. Osmanlı İmparatorluğu'nda elçilik yapmış olan Ghislin'de Busbecg ülkesine gönderdiği mektupta Türk ordusundan şöyle bahsediyor:

"Seferdeki Türk askerleri, günde bir veya iki kez, içine bir kaşık un, biraz yağ ve baharat karıştırılmış sade suya çorba ve bir parça ekme, yada eğer varsa bir tayin peksimtle beslenirler. Bazılarının yanında kurutulmuş ve toz haline getirilmiş, un gibi çorbalarına karıştırdıkları küçük bir torba siğir eti vardır. Bütün bunları size, Türk ordusunun nasıl bir kanaatkârlık ve iktisatla güçlüklerle görüş gererek daha iyi günlere erişmeyi beklemediklerini göstermek için anlatıyorum. Bizim sefer sırasında, sıradan yiyecekleri horlayan ve (av kuşları gibi) lezzetli ve pişirilmiş yemekler isteyen askerlerimiz bunlardan ne kadar farklıdır. İstedikleri eğer verilmeyecek olursa ayaklanır ve kendi kendilerinin kurbanı olurlar, eğer istedikleri verilecek olursa yine kendi kendilerinin kurbanıdırlar. Zira her biri bizzat kendisinin en amansız rakibidir ve eğer düşman o işi yapmazsa onun yerine kendini öldürecek olan kendi

öz oburluğundan daha öldürücü olan bir düşmanı olamaz... Türklerin sistemini bizimkiyle kıyasladığımda, geleceğin bizlere neler getireceğini göremek titriyorum."

"Sultanın ordusu'nun disiplini batı'yı dehşete düşürüyordu" diyor Fransız elçisi Andre Clot ve şöyle devam

ediyor: "Avrupalı askerlerin tuhaf kıyafetler içinde ve karma karışık bir biçimde silahlandırılmış olarak, keyifleri isteyince itaat edip ilk fırsatta firar ettikleri bir çağda, Türk askeri, bir orduyu yenilmez kılan bütün nitelikleri kendisinde toplamaktaydı: İtaat, cesaret ve bağına bağlılığa varan bir sadakat."

"Türkler üç nedenden ötürü bizim askerimizden üstündürler: Komutanlarına hemen itaat ediyorlar; muharebe sırasında asla can kaygısı taşımıyorlar; bir parça çorba ve suyla yetinerek, susuz ve ekmezsiz uzun süre yaşayabiliyorlar."

tuz ve sirkeyle tadlandırılmış, şalgam ve salatalıklı pişirilen bir çorbadan ibarettir. Açlığın yemeğin sosu olduğunu da ekler nükteyle..."

"Kanuni döneminin İtalyan tanığı Paolo Giovio'ya, Türk askerleri hakkındaki düşüncesini şöyle özetler: "Disiplinleri öylesine adil ve öylesine katıdır ki, eski Yunan ve Romalılarınkini kat

"Burbeca, bir sefer sırasında üç ay kaldığı ordugahı anlatırken de burada hüküm süren sessizliğe, herhangi bir kavgaya ya da şiddet eylemine rastlanmayışa, ordugahın aşırı temizliğine işaret eder. Ortada dolaşan tek sarhoş yoktur, zira askerler yalnızca su içmektedirler. Ve yiyecekleri de sarmısak,

Nedir bu Türk'ün çözülmeyen kuvveti, gücünün sebebi

Necdet ÖZDEMİR / 3ncü sınıf

Her millet kendi askerinin en iyi en güçlü olduğunu savunur. Hangi millet vardır ki, kendi içinden çıkardığı evlatlarını en büyük ve en yüksekte tutmasın. Lakin samimi bir mantık süzgecinde bu değerlendirmelerde ne denli subjektiflik söz konusu olduğunu anlayabiliriz.

Şu da var ki; objektif bir değerlendirme ancak başkalarının sizi değerlendirmesi ile mümkündür. İşte bu noktada Mehmetçiğin ayırıcı özellikleri ufukta parlamaya başlar. Dünya harp tarihinin büyük komutanlarından Napolyon'un Türkler için "Elimde yüzbin Türk askeri olsa idi, dünyayı fethederdim..." dediğini çok kez okumuşuzdur. Asırlarca Avrupa kapılarını, deniz kıyısına mutad çarpıp duran, dalgalar gibi, yoklayıp duran Türk askeri, batılılar üzerinde derin tesir bırakmıştır.

kat açar. Türkler üç nedenden ötürü bizim askerimizden üstündüler: Komutanlarına hemen itaat ediyorlar; muharebe sırasında asla can kaygısı taşımıyorlar; bir parça çorba ve suyla yetinerek, susuz ve ekmezsiz uzun süre yaşayabiliyorlar."

Yine Andre CLOT Kanuni Sultan Süleyman devrinin muhteşem ordusunun İstanbul'dan sefere çıkışının ihtişamını şöyle anlatır:

"Sultanın savaşa gitmek üzere İstanbul'dan hareketi, her zaman, olayı elçiler aracılığıyla öğrenecek olan diğer kral ve imparatorlara yönelik bir güç gösterisi olagelmıştır. Önce imparatorluk korumalarından 6000 atlı yol açar. Hepside safkan atlara bin-

mişlerdir, atların eğerleri ve koşumları ışıldamaktadır, kadife ve ipekten süslü giysileri içinde altın sirmalarıyla göz kamaştırırlar. Omuzlarında yayları, sağ elinde kısa bir kılıç, sol elinde de kalkan ve oklarını taşırlar. Eđerlerinde bir topuz bellerindeki kuşakta da kabzası değerli taşlarla bezenmiş bir yatağan bulunur. Mavi renkli, hafif pamukludan sarıklının üzerinde siyah tüyler uçuşur; üzerlerinde sayısız Hristiyan şövalyenin içinde can verdiği ya da tutsak edilmelerine neden olan o kalın zırhlar ve miğferler yoktur. Onların peşisıra, hepside aynı renkte, ağırbaşlı üniformaları içinde yeniçeriler yürür. Keçesi arkaya doğru sarkan ve üzerine tüyler takılı uzun başlıkları vardır. Tüm kafiye sesizce geçer.

Nihayet mevzuda bizi haklı çıkaran bir tecrübe 1964 senesinde vuku bulmuştur. Amerika'ya giden bir Türk heyeti, bir akşam yemeğinde bir Amerikan yüzbaşısının misafiri olurlar. Yüzbaşı konuklarına "Mc Call" isimli bir dergi gösterir. Dergi psikolojik açıdan esir kampındaki Türk ve Amerikan askerini, diğer bir ifadeyle, Mehmetçik ve Johnny'yi kıyaslamış ve "Anadolu bozkırının ortamında doğan, binbir mahrumiyet içinde büyüyen Mehmetçiğin, her türlü imkana sahip Johnny'den hangi sebeplerden üstün olduğu" mevzuu üzerinde durmuştur.

Çinli kızılalar büyük bir akın yapmış ve çok sayıda esir almışlardır. Karda kışta, çeşitli milletlerden oluşan büyük esir kafilesine, Kızıl Çin ülkesine doğru bir "ölüm yürüyüşü" başlatırlar. Kafilenin çoğu hasta ve yaralıdır. Yürüyemeyenler, yolun kenarına itilir ve Çinli muhafız gelir, yürüyemeyen esire önce dipçığı ile vurur. Yaralı adam kalkıp, yürümeye devam edemezse kafasına bir kurşun sıkır ve zavallı asker orada öylece kalır. Bu sahne her millettten yürüyemeyenler için yol boyunca tekrarlanır. Türklerden tükenip kendini kenara atanlar olur. Ancak Çinli muhafızdan önce iki üç Türk askeri koşar ve arkadaşlarını sırtlarına alıp taşırlar. Aslında onlarda hasta ve yorgundur.

Çinliler Birleşmiş Milletler'in ve kendi ülkelerinin esirlerine verdiği tüm üniformaları üzerlerinden çıkarttırıp, yerine üzerinde rütbe bulunmayan tek tip elbiseler giydirdiler. Böylece esirler arasında emir komutayı yıkaçaklardır. Hakikaten BM ordusunu oluşturan pek çok ülkenin askerlerinde rütbesiz olmanın

Derken; arkadan saray ileri gelenleri, sonrada korumalar ve ellerinde yaylarıyla, yaya askerler geçer. Ahır uşakları, göz kamaştıran koşumlar içindeki muhteşem atlıların dizginlerinden tutmaktadırlar. Bütün bu kalabalık harikulade bir savaş atının üzerindeki sultanın önüsıra gitmektedir. Simlerle işlenmiş ipek bir kaftan giymiş olan Sultan Süleyman'ın başında, üzerine pırlanta ve değerli taşlardan bir sorguç iliştirilmiş bulunan yüksek bir sarık bulunmaktadır. Üç içoğlanı onu izler, bunlardan birinin elinde bir tas su, diğerinde bir kaftan, üçüncüsünde de bir sandık vardır. Nihayet en arkadan özel hizmetlere bakan hadım ağalarıyla, soyluların oluşturduğu koruma birliği gelir; genç soyluların en yeteneklileri ve önemli Türk aileleriyle Sultan'a biat etmiş yabancı soylu ailelerin erkek çocukları arasından seçilmiş iki yüz genç savaşçı... Bunlar, savaşta da ölene kadar Sultanı korumakla yükümlüdür.

Türk birliklerinin oluşturduğu uzun kafiye her zaman değişmez bir düzen içinde ilerler. Ordugâhtan gün ışıken ayrılırlar, öğleyin, daha önceden belirlenmiş ve Sultanla maiyeti geldiklerinde herşeyi hazırlanmış olarak buldukları bir yerde mola verilir. Ortada Süleyman'ın bir sarayı andıran muhteşem otağı, hemen yanında sadrazamla diğer komutanların çadırları bulunur. Bir duvar izlenimini verecek şekilde boyanmış bez panolar kargahı çevrelemektedir. Saraya bağlı birlikler, yani yeniçerilerle, kapıkulu sipahileri otağın hemen çevresinde kamp kurarlar. Daha ilerde tımarlı sipahiler ve diğer bilikler yerleşmiştir. Ertesi sabah yeniden yola çıkılır. Ordu Hristiyanlar'ı hayretlere düşüren çelik gibi bir disiplin içindedir. Özel mülkiyete verilebilecek herhangi bir zarar mutlaka karşılır, alınan herşeyin parası ödenir. Ürün hırsızlığının cezası hemen oracıkta idamdır."

Şu ana kadar, hep batılıların Türkler hakkındaki görüşlerini söyledik. Fakat, Türkler batılıların olduğu kadar doğuluların da üzerinde birçok izlenim bırakmışlardır. Meşhur Arap alimi ve Edebiyatçısı Cahiz, Türkleri yakından tanıma fırsatı bulmuş ve kaleme aldığı Fazail elEtrak (Türklerin Faziletleri) adlı

eserinde Türk askerleri hakkındaki görüşlerini şöyle dile getirmiştir:

"Kumandanların ittifakla itiraf ettiklerine göre Türk askerleri, başka millet askerlerinin cümlesine üstün, binaenaleyh bütün askerler için örnek itihaz edilmişlerdir.

Harciler bir defa ricat ettiler mi tamam mağlup oldular demektir. Türkler ise çekilmeye mecbur kalırlarsa, ateş ve ölüm saçarak çekilirler. Taarruzda gösterdikleri hareket gibi geri dönerken de okları ile vururlar ve keventlerinden kimse kurtulamaz.

Eğer asker iki dağ arasındaki dar bir vadide veya köprü başında sıkışacak olursa, Türk atını mahmuzlayarak asker arasından geçip, diğer taraftan bir yıldız gibi doğuverir. Sarp bir geçitten geçecek olurlarsa, yürümeyi bırakıp dağın zirvesine yükselir ve diğer bir mahalden, dağ keşininin, dağ tekesinin inemeyeceği bir yerden aşağıya sarkar ki, sen Türk'ün kendisini nasıl bir muhasaraya attığına ve birkaç defa bu gibi mahallerden aşmış ve geçmişse nasıl sağ kaldığına şaşarsın. Halbuki Türkler daima böyledir.

Türkler, kendi topraklarında bile da-

ima harp halindedirler. Yaptıkları harp hürriyet ve istikballerini korumak içindir. Türk, irade hürriyetini kimseye vermez..."

Yine Arap şairlerinden Ebu İshak İbrahim bin Osman el-Gazi bir kasideinde der ki:

"Fidan boylu Türk gençler, savaş meydanlarına atılınca, gök gürültüsünü

boğdular ve yıldırımın parlaklığını gölgede bıraktılar. Türkler öyle bir kavimdir ki barışta karşılaşırsa melek olurlar, savaşta karşılaşırsa ifrit kesilirler."

ASKERİMİZ HAKINDA NE DEDİLER

"Galip geldik Hâşmetpenah, düşmanı yendik. Sadrazamın mührü bile şimdi elimde, Elmas Mehmed Paşa,

getirdiği disiplinsizlik baş gösterir. Rütbe yerine kas kuvveti sökmeye başlar. Ancak bir grup istisna... Evet Çinlilerin hemen dikkatini çeken bu grup Mehmetçiktir... Rütbe ve kıdem işaretleri yoktur. Ama yüzbaşı yine yüzbaşidir, çavuş yine çavuştur, er yine erdir. Disiplinli hayat yine devam etmektedir.

Çinliler bir bölük kadar esir bulunan her bölüme, 15-20 kişilik yemek verirler. Güçlüler payını alır, zayıflarsa aç kalır. Mehmetçik ise yemeği mevcut sayısına bölüp paylaşır... Her 100 kişiden bir kişinin viziteye çıkmasına izin verilir. İngiliz ve Amerikalıların güçlü olanları bu hakkı kullanırken; Türkler, en ağır hastalarını doktora götürürler.

Kampta, birde meşhur beyin yıkama faaliyetlerine başlarlar. Sert davranma, aç ve susuz bırakma, ikram ve iyi muameleden sonra ideoloji eğitiminin yapıldığı bir dizi propaganda faaliyetler uygularlar. Bu faaliyetler sonunda birçok İngiliz ve Amerikan esaretten sonra ülkesine geri dönmeyi reddedecek duruma gelmiştir. Ancak bir tek Türk askerinde bu durum görülmemiştir.

Elde edilen sonuçlar gerçekten şaşırtıcıdır: Amerikan esirlerin %50'si ölmüş, İngiliz esirlerinde bir o kadar zayıflıkları olmuştur. Güney Korelilerin kısmen daha az kaybı olmuştur. Lakin Türk esirlerden hemen hemen ölen hiç yoktur.

Türkler, aynı genel kültüre, aynı bilgiye sahip tam anlamıyla bağdaşık bir gruptu. Emir komuta zinciri hiçbir zaman bozulmadı. Düşmana karşı daima aynı safta kaldılar. Kültürlerini korudular. Esir kampında donunu çıkarmadan

banyo yapıyor ve yanında zührevi hastalıklardan bahsedince kıpkırmızı oluyorlardı.

Çinliler, her millet esirleri içinde kendilerine işbirlikçiler seçip, onların onbaşı, çavuş da olmasını sağladılar. Ancak bu yeni kademliler adamlarına yalvararak bile bir iş yaptıramıyor, üstelik çoğu kez isyanla karşılaşıyorlardı. Esirler arasında birlik, beraberlik diye birşey kalmamıştı. Lakin Türklerden hiç işbirlikçi çıkmıyor; bu yüzden görevden alınan kademlilerin yerini hemen ikincisi, üçüncüsü alıyordu.

Mc.Call dergisi bu noktada eğitimcilerine soruyordu: "Bizimkiler, yalnız kendileri için bencilce yaşamının örneklerini verdiler. Bu yüzden maddi kayıpları oldu. Daha sonra iyi muamele görünce, gevşediler ve çözüldüler. Onların rejimlerini beğendiler. Ailelerini, vatanlarını unutup, orada kaldılar. Nedir bu Türk'ün çözülmeyen kuvveti, gücünün sebebi? Nedir bu bizim toplumumuzun zayıflığının ve çürüklüğünün sebebi?"

TÜRK YÜZBAŞININ CEVABI:

Çinlilerin sorgulaması sırasında bir Türk yüzbaşı bu birlik ve beraberliğin sebebini şöyle açıklar:

"Bu davranışların kökü, Türk askerinin kışladan aldığı terbiyeden evvel, evinde aldığı ananevi Türk aile terbiyesine dayanır. Biz disiplini anamızdan öğreniriz. Aile içerisinde uygularız. Köydeki kahvede bile davranışlarımızın özel bir disiplini vardır." ■

Kaynak: Kore - Kore'de cerayan eden muharebelerden alınacak dersler, Genel Kurmay Başkanlığı, Ankara 1979

muzafer kılıçlarımızın altında can verirken Babiali'nin hümayunu satvetinize karşı diz çöktüğünü göstermek ister gibi Padişahın mührünü de bize bıraktı.

Şimdi Theiss suyu, büyük zaferlerinizin şanlı hikayesini Danube'ya (Tuma) götürüyor. Bu hikaye o yolla denizlere ve ebediyete gidecek, fakat, Haşmetpenah, itiraf etmeğe mecburum: Türkler, taşıdıkları parlak şöhrate layık bir biçimde döğüşüler, Türk'e yakışır feragatla ve celadette çarpışa çarpışa öldüler; onların sönüşü pırlantılarla göz kamaştırdıktan sonra sönen şimşekleri andırıyor. Karşımızdan, ağır ağır kaybolan bir ziya kütlesi gibi, beyaz bir eriyle çekildiler, görünmez oldular. Onların galibiyetleri gibi mağlubiyetleri de şanlı ve ibretli!"

Prince Eugene

"Burada hiç yoktan ordular yaratmak mümkün. Bu orduları ölüme doğru sürmek mümkün. Ben bu imkanlardan bol bol istifade ediyorum. Fakat orduları sendeleten bir engel var: Türklerin yaşayan hatıraları! Üç dört yüzyıl önce her kudreti ve her milleti yenen Türkler şimdi de silinmez hatıralarıyla her teşebbüsü sendeleiyorlar. Ölümünden korkmayanlar bu hatıralardan korkuyor.

Hemen her yürekte bu korkuyu seziyorum. Demek ki yalnız Türkleri değil, onların tarihini de yenmek lazım. Bu vaziyette ben, Türklerin, düzünelerle milleti idare edebilmelerindeki mu-

vaffakyetli sırrı da anlıyorum: Onlar, milletleri bir kere yeniyorlar. Fakat kazandıkları zaferi ruhlarda ve nesillerde yaşatmasını biliyorlar.

Bir değil, birkaç ihtilal bile Türkün iliklerine işleyen gizli hakimiyetini yakmaya kafi gelmeyecek. Türklerde yalnız sonsuz bir cesaret değil, iradeleri sersemleştiren bir sihirbaz zekası da varmış. Zaten yarı Avrupa'yı asırlarca boyunduruk altına almak başka türlü mümkün olamazdı."

Genarel Gernayef

Türkler ne iki yüzlüdür, ne de yalancı; gerçi bir çok milletlerin hürriyetlerini yıktılar ve onları alçaltmış oldular. Lakin kendileri hiçbir zaman alçalmadılar. Harbederken öldürmeyi bildiler, hem de iyi bildiler. Savaş haricinde ve yurtlarında ise asla katil olmadılar. Kılıcı insafsız bir maharetle kullanan Türk eli, mağlup ettiği insanların yarasını sarmakta da ustadır.

Lord Byron

KAYNAKLAR

- 1 : "Yabancılar Göre Eski Türkler" AH. DSEVAD
- 2 : "Muhteşam Süleyman" Andre CLOT
- 3 : "Tarihte Türkler için Söylenen Büyük Sözler" M. Turhan TAN

ASKER

Kelimenin aslı arapça olup, yazılış Eskr'dir. Bilahere dilimize asker olarak yerleşmiş ve ordu deyimi ile birlikte öz malımız olmuştur. Asker (Eskr) kelimesi; mensuplarından beklediği hasletleri ifade etmekte olup, herbir harfin kapsadığı anlam aşağıdaki gibidir:

a. Kelimenin ilk harfi olan "E" **ulviyeti ruhiye** anlamını taşır.

Bu herşeyden önce asker'in yüksek bir ruh yapısına malik olduğunu ifade eder.

Bu ruh, yüksek duygu ve düşüncelerle doyurulmuş bir karakteri gösterir.

Bu ruhi yapıyı ona kazandıran kaynak; kendini aynı gayeye adanmış, kalpleri heyecanla çarpan kişilerin toplandığı asker ocağıdır.

Bu ocakta bütün ruhlara temizlenir, geliştirilir ve yükseltilir.

Şan, şeref, haysiyet, namus vatan millet ve hürriyet gibi yüksek duygularla yoğrulmuş bütünleştirilir.

Bu yolda hayatı ve ölümü bile hiçe sayan bu ruh yüksekliği; bütün insanlık için niteliklerin koruyucusu olarak örnek insanı oluşturur.

b. Kelimedeki "S" harfinin ifade ettiği anlam ise; **selameyi fikriye**'dir.

Bu doğru ve salim bir fikre sahip olmak demektir.

Asker, sağlam muhakemesi ile daima doğru fikri arar ve araştırır.

Bir asker için doğruluk ve mertlik esastır. Her türlü olumsuz fikri, kendi fikir sağlamlığı ile çürütür.

c. Asker kelimesindeki "K" harfi ise, **kerameti tabiye**'dir. Taktik buluculuk ve sezis anlamına gelir.

İlmi esaslara dayanan, serbest ve bulucu bir faaliyet olan askerlik san'atı en açık ifadesini tabiye (taktik ve strateji) kaidelerini en iyi şekilde bilmek ve uygulamakla kendini gösterir.

Asker her türlü hal ve şartlar içerisinde kendisini gerekli duruma, taktikdeki mahareti, buluculuğu sezisiyle en iyi biçimde uydurmasını bilir.

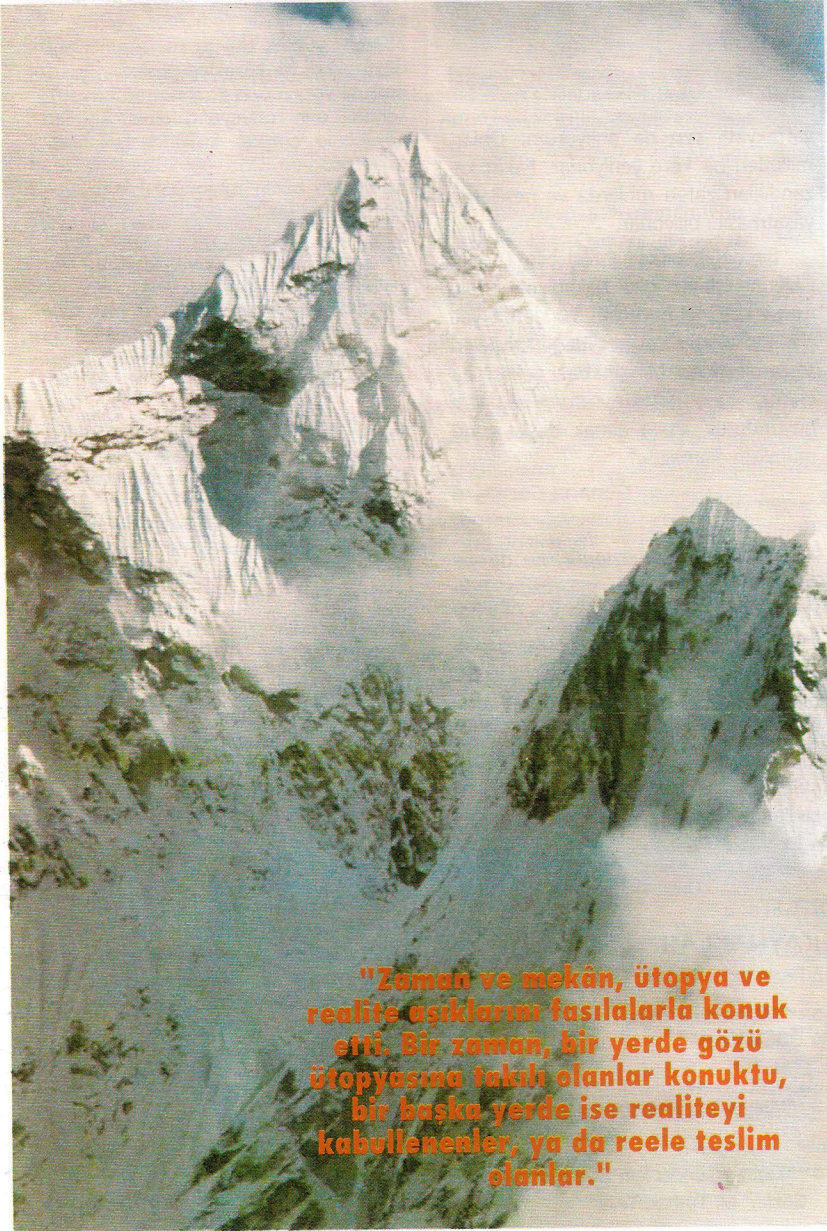
Askeri keramet denen sezis, başka bir deyimle önceden görüş maharetine tabiye (taktik)kabiliyetiyle ulaşılmış olur.

d. Asker kelimesinin son harfi olan "R" harfi **riyazat-ı bedeniye** (vücut dayanıklılığı) demektir.

Asker, ruhi gelişmesi ile birlikte vücutta gelişmeye de sahip olmak zorundadır. Askerin vücut yapısı, her türlü tabii şartlarına, yokluk ve zorluklara alışmış olmalıdır.

HARBİYEM

Buğra KARAHAN / (Tnk. Tçm.)

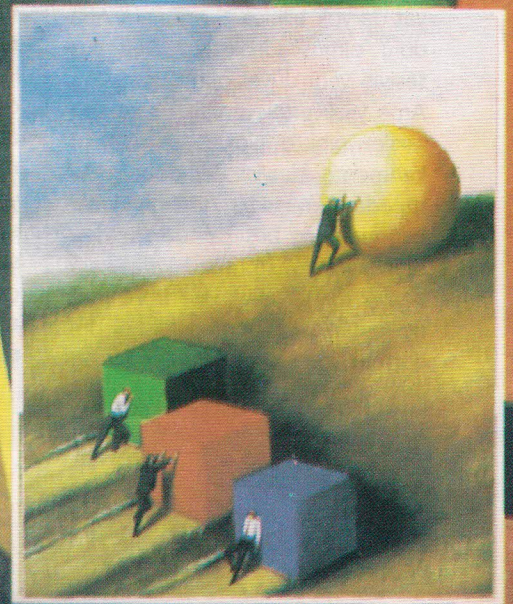
"Zaman ve mekân, ütopya ve realite aşıklarının fasılalarıyla konuk etti. Bir zaman, bir yerde gözü ütopyasına takılı olanlar konuktu, bir başka yerde ise realiteyi kabullenenler, ya da reele teslim olanlar."

Ütopya ve realite... Hayat; çarpaz kavramlar bütünü. "Artı"nın ve "Eksi"nin uç noktalarını birleştirmeye çalışan insan... Bir başka deyişle "denge" arayan insan. Ve insanın karşısına çıkan dev badire: Realite. Realite insanın zayıflığı, takatinin tükeneceği ve içinde cirit atan binbir heyecan... Hasılı, insan olmanın getirdiği özellikler. Ama insan olmanın getirdiği bir özellik daha var: İnsan güzelin doruğuna aşiktir. Gözü yukarlarda, ufukta, geleceğin maviliğindedir. En azından hayâllerinin maviliğinde, umutlarında...

Zaman ve mekan, ütopya ve realite aşıklarını fasılalarla konuk etti. Bir zaman, bir yerde gözü ütopyasına takılı olanlar konuktu, bir başka yerde ise realiteyi kabullenenler, ya da reele teslim olanlar. Ve şimdilerde, reel re-vaçta.

Evet, zaman "reel"in zamanı. Şan ve şöhrret onun, tüm iltifatlar ona. Gözü açık insan, realist insan. Şu hayatı ne güzel tanımış: "Herkes kendi derdi peşinde, yolunu bulmakta, sen de yolunu bulacaksın. Ne yapabilirsin ki kötülüğü ve huzursuzluğu kaldıracak? Hiçbirşey! Reel; "değişmezlik" ve "değiştirilemezlik". Ne kadar acımasız olursa olsun, dünya, karşında iri cüssesiyle Gol-

"Onlar, belki denge arayanlar. Bir gözleriyle reelin çirkinliğini süzerken, diğer gözlerini ufuktaki ya da hayâllerindeki ütopyadan ayırmamaktalar. Belki "ideal"i yakalamışlar."

yat gibi durmakta. Ve sırtında parazit yaşamına devam etmedikçe sana hayat hakkı tanımamakta. Mantiğiyla yaklaşır olaylara. Reel; mantık. Mantık; kabul. Olumsuz, eksiği kabul, eskiyi kabul. Kabulde biraz da rahatlık var. Sırf umutların ve vicdanın huzuru için yüklenmek zihne ve bedene, zor gelir çoğu insana. Önce kabullenir, sonra alışır. Biraz da gözlerini kapatırsan, vicdan da unutturur gider herşeyi. Sen artık "Reel"le başbaşasın. Sadece, ölümlük gözlerini aralayarak açar, ve hala vicdan kalmışsa bir "ömrü heder" çeker, gidersin.

Peki ya ütopya aşığı? Orda da ikiye ayrılır yollar. Kimi hayallerinin dünyasında gözlerini kapamış, bir ömür adeta başka yerlerde gezer. "Ütopya!", "Ütopya!" der ve ölümlük dahi dilindeki ütopya hala ütopyadır. Belki buruk ve şaşkın bir "ömrü heder" de o çeker ve gider...Diğerlerinin dünyası ise bambaşka. Onlar, belki denge arayanlar. Bir gözleriyle reelin çirkinliğini süzerken, diğer gözlerini ufuktaki ya da hayallerindeki ütopyadan ayırmamaktalar. Belki "ideal"i yakalamışlar. İdeal: reel ütopyaya çekme çabası. Reelin yakıcı, sapsarı güneşinde ütopyalarının mavî semasını yeşertme sevdası. Ve "idealist" olmuş, kimilerine göre onların adları. İri cüssesiyle duran Golyat ürkmemekte hiçbirini. Ceplerinde sapan, kalplerinde ümit olduktan sonra, yıkılmayacak Golyat da yok bilirlir. Bir dönem Anadolu olmuş idealistler. Dev cüssesiyle yedi düvel çıkmış karşısına. Ama yıkılvermiş evvelkiler ve sonrakiler gibi o Golyat da. Ve tükenmemiş idealist. Bir dönem Avrupada çıkmış, bir dönem Hint'in bağrında, üç beş kahraman. Hepsinin ayırıcı vasfı: gözü kara, kalbi berrak, bağı yanık insan. Ve tarih defterinin sayfalarını idealistler doldurmuş, reelde boğulanlar ise an-

Onun çiçekleri, omuzlarında tomurcuk misali yıldızlarla 30 Ağustoslarda biraraya gelir, ideal yeminlerini son bir kez tazeleyip, kendilerini bekleyen kuru topraklara dağılırlar. Ümitle ve azimle...

cak, sayfa fonu oluşturmuş.

Bir de meşrebi, ideale mekteplik olanlar vardır. Berrak pınarıyla geniş toprakları sularlar. İdeal çiçekleri açar bahçelerinde her bahar. Ya da çiçeklerini baharda saklar da; Ağustosun sonunda, hazan öncesi milletin sunar. Onun çiçekleri, omuzlarında tomurcuk misali yıldızlarla 30 Ağustoslarda biraraya gelir, ideal yeminlerini son bir kez tazeleyip, kendilerini bekleyen kuru topraklara dağılırlar. Ümitle ve azimle... Omuzlarındaki tomurcuğun dev ağaçlara gebe olduğunun ve ağacın ağırlığının farkındadırlar. Tarihin bir diliminde, bu mektepten yetişen, ve bir ülkenin ve o ülke insanının çehresini değiştirenin şu sözlerini akıldan çıkarmazlar, ya da çıkarmamalıdır: **"Madem ki subay olacaksınız öyleyse bu mesleğin size yüklediği sorumluluğu idrak**

ederek çalışın. Türk tarihini incellerseniz göreceksiniz ki, bu millet ne zaman yükselmişse; Türk subayının omuzlarında yükselmiştir."

Bilmeliler ki onların yolunu gözlemekte Mehmet ve Mehmet'in arkasında saklı ve ancak keskin gözlerin gördüğü millet. İdeal kervanında odaklanmış bakışlar, ve bakışlardaki hayaller. Selamlamak için beklemekteler, bu yükü ağır kervani.

Onlardan koparken, bir buruk selam da biz buradan gönderelim istedim ve tüm sözleri selamla düğümledim. İdeal ocağından ayrılığın son demlerinde, onun asil evlatlarını, genç teğmenlere selamlar... Ve bu çetin yolun yolcularına, zor, ama o derece şerefli ve asil görevde başarı dileklerimizle... ■

■ sanat

SANAT TACİRLERİ

Faruk YİĞİT / Top.Tg'm

1980 -1990 yılları Türk insanının "Acılı Adana" dönemi idi. "Yandım bittim ve ezildim." Genel de üretmekten çok tahrip etmeyi salık veren, çalışmaktan çok ağlamayı ve demogojiyi anlatan "arabesk."

Yaşamayı kuru gözyaşı ve polemik sanan, topluma şekil veren üç-beş kişinin ardından sürüklenen sürülerce "aç-açık", "parasız-pulsuz", "yarsız-yarensiz" sürüler.

1990'lara geldik arabeski sorgular olduk, fakat popa yenik düştük. Yardan vazgeçtik, hayaline sarıldık.

Türk popu arabeskten kaçan sürülere ne vadetti ve nasıl bu kadar başarılı oldu?. Bir çukurdan çıkalım derken nasıl oldu da başka bir çukura düştük?

Egemen güçler mi? Emperyalizm mi? Büyük ihtimal ikiside değil ve cevabı "biz" ile başlayan bir şey.

Türk popçusu mevcut haliyle sanat

yapmıyor ticaretle uğraşıyordu. Hem de neyin ticaretiyle? Bizim hayallerimizde kurduğumuz dünyaların ticareti. İnsanlar hayallerinde özgürdüler. Hayal olmasaydı özgürlüğümüz olur muydu?

Hayaller insanları yarınlarda yaşattığı gibi geçmişte de yaşatabilir. Hayal ülkesinde sınır insan aklının ulaşabileceği hatır. Sınırını da kendi koyduğu bu ülke kendi özgür ülkesiydi. Fakat sonra "Türk popu" bu ülkenin arazilerini bizden aldı ve bize kendi ülkesini sattı.

Türk popunun özgürlük ülkesi üç-beş dakikalık klipler idi. İnsanlık hayal kurmasını bu kliplerle unuttu veya unutturuldu.

Önceleri herkesin bir "simeran-yası" vardı. Şekiller ve nesnelere serbestçe şekilden şekile girer yer de-ğiştirebilirlerdi. Hayallerimizde kurduğumuz Leyla-Mecnun, Ferhat-Şirin, Paul-Virgin sinemalarının binbir çeşit prodüksiyonu, kurgusu vardı. Bazen dağları deliyor, bazen ülkeler katediyor bazen de kırk yıl odun taşıyordu. Bu kadar geniş bir kurgu hazinemiz vardı.

Türk popu hayallerde yaşayan ve yaşaması gereken bu kurgu ve prodüksiyonları bizden çaldı ve o müthiş finansı ile kendi için görüntü haline, kareler haline getirdi.

Bizler artık Leyla ile Mecnun'u Burak Kut'un "Heyecanlarında", Paul ve Virgini'yi Mahsun Kırmızıgül'ün "Bebeklerindeki haliyle zihinlerimize yerleştirdik. Bizler için o özgür ülkemizin sınırları çizildi ve "karelere" bölündü. Her 16 karede bir hareket oldu hayeller.

Hayallerden soyutlanan insan için "Türk popu" hayal kuran bir iş kolu oldu. Sermayesi biz ve bizim hayallerimiz olan bir iş kolu. Halbuki hayallerde kurgu ve prodüksiyon sayısını arttırabildikçe insan özgürdü ve "Her insan ayrı bir dünya" sırrına muhatap olabiliirdi. Ama yazık oldu insana; hayallerde değil, kliplerde yaşar oldu. Yazık oldu insana. ■

“

**Yazık
oldu
insana;
hayallerde
değil,
kliplerde
yaşar
oldu.**

”

deneme

HAYAT: AYRINTILAR YUMAĞI

Erdal TURNA / J. Tgm.

İrazdan günün ağacaktır. Ne acı ki, kapkaranlık bir uykunun ağırlığıyla ezilmiş, göz kapaklarımızın bir kaç milim dışındaki aydınlıktan habersizce, tazelenen hayatı farkedmeden -hani, çok yorgun olduğumuzdan(!)- uyumaktayızdır. Güneşin doğuşu -ki, hayalimde dağla denizin sarmaş dolaş olduğu hattın ardındadır- sabah mahmurluğunu yaşayan doğanın sesizliğine inat coşkulu, heyecan vericidir. Ve bir o kadar da taptaze hisleri galeyana getirir. Siz isterseniz dağla denizin buluşmasını bir yâr silüetiyle, bir çocuk gülüşüyle, al-yeşil çehreli bir yediveren resmiyle bütünleyip, peşisıra da güneşin yükselişini kondurun bu manzaraya.

Gündüz vaktinde, gözlerin, çev-

rede olup biteni bütün ayrıntısıyla seyrediş, geceleyin yerini duyguların incecik kıvrımlarıyla kendini belli eden iç kıpırdanışlarına bırakır. Gündüz gözlerin ufku, gece hayalin saltanatı genişler. Böylece hayatın insana dönük damarlarındaki ayrıntılar, güzellikler bir bir keşfedilir. Bu keşiflerin sayısı arttıkça hayatın anlamı asıl bütünlüğüne kavuşmak üzere zihnimizde ifade bulur. Ve her bir ifade, içimizde filizlenen ümit tomurcuğu olur.

Hepimiz için bir ümit tomurcuğu bulunur şüphesiz. Kimisi onu bir dost sesinde yakalar, kimisi anne şefkatinin sınır tanımaz sıcaklığında, kimisi de bir çocuk gülümseyişinde, bütün zevk ve düşüncelerinden vazgeçerek duyar kokusunu.

Hayatın bütün ayrıntılarında, o umursamadığımız küçük şeylerinde, öylesine büyük, öylesine müthiş güzellikler, hazlar vs. görüp

tadılır ki, her birini bir manzarayla bütünler, her seferinde bir tebessüm çakar ve her anında bir ümit, bir mutluluk can evimizde yeşerip, gözbebeklerimizde ışıldar.

Aslına bakarsınız hayat, oldukça tekdüzedir ve biz yaşamaktan bir zevk alıyor bir anlam çıkarabiliyorsak bunu farkına varabildiğimiz ayrıntıların sırrına borçluyuzdur. Sırrına diyorum, çünkü umursamaz bir ilerleyiş esnasında nasıl görebiliriz ki o noktayı. **"Düşünmek için durmak lâzımdır"** sözü gereğince, ayrıntıyı yakalayabilmek yani sırrını keşfedebilmek için, durup, tatlı tatlı düşünmek gerekecektir. Zaten düşünce başlı başına, **"alışılmışın dışında"** bir eylemdir. Düşündükçe sırlar çözülür. Çözülen sır küçük şeylerin büyüklüğünü bütün teferruatıyla günyüzüne çıkarır. Bakışımızın verimine göre bu teferruatları da hallaç pamuğuna

çevirip, ince ince ayıklayıp sayısız hemcinsler elde ederiz. İşte, hayatı bir ayrıntılar yumağı olarak görüştüğümüzün sebebi....

Evet, ayrıntıların yeşerttiği dipdiri bir bütündür hayat. İsterseniz bu bütünlüğe biraz da fantazi katalım ve küçük şeylerin tadını alalım...

Güneşi avuçlarınıza aldığınızı düşünün. Çocukluk günlerinden hafızalarınızda yer etmiş, ne ki ismini hatırlamadığınız bir oyunu olgunluk yaşının demlediği lezzetle gün ışığına çıkarmanın heyecanını yaşıyorsunuz. İşte bir küçük hayal, bir ayrıntı, güneş rengeindeki çehresi ve o "gül endam" farkediş, bir gününüzü daha baştan aşağı kuşatmıştır. Böylece ayrıntıların rengârenk çehresiyle oyuna dalıp efillenirken, çaresizlik veren ve bunaltan fikirlerin karmaşasından kurtarırsınız benliğinizi.

Her zaman cadenin kalabalık ve gürültüsünden dert yanmayalım. Biraz da dev cüsseli insanların arasından geçme çabasındaki çocuğun yüz ifadesine dikket edelim. Otobüse bindiğimizde, kendi kendimize somurtarak bitirmeyelim yolculuğu: Ayaktaki yaşının yüzünden yaşanmış yıllarını okuyalım; gözleri çakmak çakmak çocuğun zihninden geçenleri tah-

“
*Yaşamaktan bir zevk alıyor
bir anlam çıkarabiliyorsak,
bunu farkına varabildiğimiz
ayrıntıların sırrına
borçluyuzdur. Sırrına
diyorum, çünkü umursamaz
bir ilerleyiş esnasında nasıl
görebiliriz ki
o noktayı.*

mine yeltenelim. Kucağındaki paketlerle koltukta oturan teyzenin yorgunluğunu hissedelim bakışlarından...

Dünya insanlardan ibaret değil ki! Belki insanlar için, fakat sırf onlardan ibaret değil: Karşıklıdır

doğru koşan kedinin te- dirginliğinden ne haber? Cadde üzerinde bir çok ağaç varmış da farkın da değilmişiz. Sahi neydi o ağaçların isimleri? Onca araç gürültüsünün içinde kavak dallarındaki kuş şakımlarını da du- yarmışız meğer. Hangi kuşun?..

Her işin bir kuralı, bir gereği vardır. Yürüyüş yapacaksa sırf ayaklarımız yorulmasın; gözümüzün de hakkını verelim. Kulaklarımız tembel olmasın. Burun deliklerimizden sadece hava girmesin; ayrıntıların kokusunu duymaya çalışalım. Çekmeceyi değil, onun içindekileri görünce şenlenir gözlerimiz. Göz görmeden, sevmez gönül. Gözlerden geçer gönle giden yol.

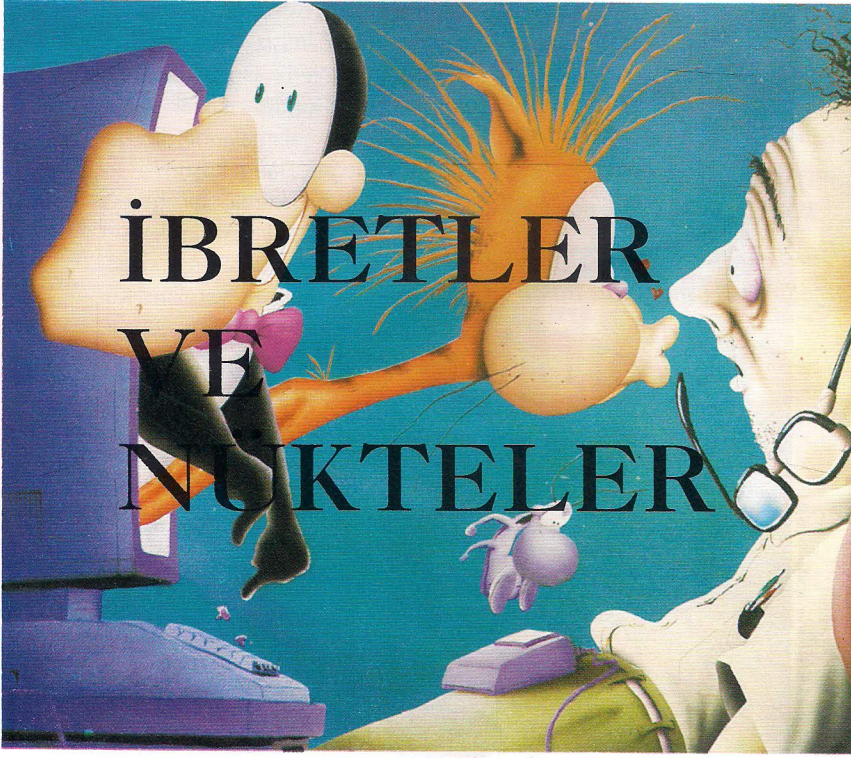
Unutmayalım ki hayat, ayrıntılar üzerine kuruludur. Küçük, ince noktalar dikkate alınmazsa bilimsel gelişmelerden söz edilebilir mi? Hangi sanatçı; hangi ressam, hangi şair ayrıntılardan vazgeçebilir? Mükemmellikler küçük, küçücük noktalarda gizlidir. Bir sır gibi adeta. İşte, hayat, ayrıntıların yumağından çözülen ipliklerle örüldüğünde kendine has bir anlam kazanacaktır ki "ben yaşıyorum", diyebilmenin rahatlığı bu küçüklüklerde saklıdır. Ayrıntı, farkı kavramak, farklı olmak boyutuna ulaşır böylece.

Sahi, yaşamak, biraz da farklı olmak değil midir? ■

Dünyada iki büyük kuvvet vardır. Birisi kılıç, diğeri kalemdir. Fakat kılıç kuvveti ergeç kalem kuvvetine mağlub olur.

NAPOLEON

■ tarih süzgecinden

Namık Kemal DURAN
Tevfik GÜMÜŞ / 4. Sınıf

500 ALTIN - 500 DEĞNEK

Padişah IV. Murad'a yaka paça bir adam getirdiler. Adam, bir dikiş iğnesini yere dikey, iki adım uzaktan bir başka iğneyi atarak öbürünün gözünden geçiriyordu. Padişah haznedarını çağırdı:

"Verin bu hünerli adama 500 altın" dedi. Sonra Bostancıbaşı'ya emretti: "Yıkın şunu yere, 500 değnek vurun!"

Adamcağız şaşkına dönmüştü:

"Padişahım" diyerek yere yüz sürdü, "500 altını anladık ama, 500 değnek ne oluyor?"

Padişah cevap verdi:

"500 altın, kimsenin beceremeyeceği hüneri elde ettiğin için... 500 değnek de zekânı ve zamanını böyle saçma bir işe harcadığın için."

SAVAŞ SIRRI

Fatın Sultan Mehmed, bir harbe giderken asıl maksadını gizlemeye çok

önem verirdi. Ordu ile Karadeniz tarafına giderken de Cenevizlilerin elinde bulunan Amara üzerine mi, İsfendiyaroğulları Beyliğine mi, yoksa Tarabzon Rum İmparatorluğunun ortadan kaldırılması için mi gittiği bilinmiyordu. Kadiasker, nereye gidileceğini öğrenmek istedi. Padişah hiddetle: "Eğer sakalımın biri ne yapmak istediğini bilseydi, onu hemen koparır, yakardım" dedi.

SİZ DIŞARDAN BİZ...

Sultan Abdülaziz devrinin ünlü sadrazamı Keçecizade Fuat Paşa latifeciliği ve hazır cevaplığı ile meşhurdur. Yabancı devlet adamlarıyla bir sohbet esnasında devletlerin kuvvet ve kudretlerinden bahsedilirken Fuat Paşa en kuvvetli devletin Osmanlı imparatorluğu olduğunu ileri sürünce orada bulunanlar biraz tebessüm biraz da hayretle kendisine, bakarlar. Zira koca imparatorluğun elde kalan kısmı da büyük çalkantılar içinde bulunuyordu. Yabancıların bu bakışları arasında Fuat Paşa şöyle der:

"Elbette en kuvvetli devlet bizim devletimizdir. Zira yabancılar dışardan, bizler içerden yıkmaya çalıştığımız halde bir türlü yıkamadık."

NOSTRADAMUS

En büyük kahin Nostradamus, Saddam Hüseyin'in çıkaracağı savaştan sonra, Rus faşist lider Vladimir Jirinovski'nin yükselişini de bildi. Engizisyon korktuğu için kehanetlerini muamma gibi görünen dörtlükler halinde yazan Nostradamus'un sürekli ifade ettiği "Üçüncü Deccal", Jirinovski'nin karakterine tıpatıp uyuyor. Bir çok dörtlükte Üçüncü Deccal'ın 90'lı yılların sonunda Rusya'da ortaya çıkacağı yazılı. Yorumculara göre ilk iki deccal Napoleon ve Hitler'di. Nostradamus'un 96. dörtlüğünde Deccalın dönüşünden "üçler" in sorumlu olduğu belirtiliyor. Bunlar muhtemelen Rusya, Beyaz Rusya ve Ukrayna. Sovyetler Birliğinin çöküşünden sonra uygulanan ekonomik politikaların yarattığı yoksulluk ortamı ve Rus insanının onurunun çiğnenmesi, milliyetçi lider Jirinovski'ye seçim kazandıran koşullar oldu. Nostradamus, Deccalın doğuran koşulları da üçlerin hazırladığı ve Deccalın üçleri öldürdüğünü, hatta İsa Peygamberin dünyaya dönüşünün de bu yüzden geleceğini yazmış. 1502'te Fransa'nın St. Remy kentinde Michael de Nostradame adıyla doğan Nostradamus'un kehanetleri yorumlandıkça, bunların çoğunun gerçekleştiği ortaya çıkıyor. Üçüncü bin yıla girilirken Mezopotamya'da hüküm süren bir tiranın (Saddam Hüseyin) savaş çıkaracağını, Kızillara karşı ayaklanan toplulukların (Sovyet Cumhuriyetlerinin bağımsızlık ilanı) kopuşunu bildi.

Nostradamus Kehanetleri:

* 1990'ların ortaları: Suriye, Ürdün ve Filistin'e komşu bir devlet kurulacak. Büyük ihtimalle İsrail'le özerklik anlaşması imzalayan Filistin devletinin kuruluşunu haber veriyor.

* Üçler (Rusya, Ukrayna, Beyaz Rusya) Yedilerin (BDT cumhuriyetlerinin yedisini) ihanetine uğrayacak. Üçler'den biri zirhi delip geçen bir silahla vurulup ölecek. Bu kişi ya Rusya Devlet Başkanı Boris Yeltsin ya

da diğer ikisinin lideri.

* Gökyüzü 45°C yanacak ve alevler yeni şehri saracak. Bu yeni şehrin 41. paralelde bulunan NewYork olduğu tahmin ediliyor. Gökyüzündeki alevlerle ozon tabakasındaki delik kastediliyor olsa gerek.

* 21 Mart 1996: Satürn'le Mars Balık Burcu'nda buluşunca, Güneş Mars'a yaklaşacak. Hava kuruyacak, yangınlar çıkacak ve tek damla yağmur düşmeyecek. Kıtık başlayacak, kızgın rüzgârlar esecek, savaşlar patlak verecek. Müthiş bir açlık başlayacak. Burada da ozon tabakasındaki delik ve global ısınmaya yol açan sera etkisi kastediliyor.

* Ağustos 2000: Yeni bir Arap imparatorluğu, Türkiye, İran ve Mısır'ı işgal edecek ve Hıristiyan ordularına saldırarak.

* 2002: Mars ve Jüpiter Yengeç Burcu'nda birbirine yaklaştığı zaman korkunç bir savaş patlak verecek. Ardından yeni kral dünyaya uzun bir barış dönemi getirecek. Bu yeni kral büyük ihtimalle yeneden yeryüzüne dönen İsa Peygamber olacak...

Nüzhet EROL / Harp IV/S / "Pusula" / Deniz Harp Okulu.

TÜRK ORDULARINDA DİSİPLİN

Askerlerin düşmandan çok komutanlarından korkmalarını isteyen o eski ahlak ne oldu? Şu güzelim örneğin benzeri nerde: Bir elma ağacı Roma ordusunun kamp kurduğu bir yerin ortasında kalmış da ertesi gün ordu çekilip giderken olgun, nefis elmaların

bir teki eksilmeden sahibine bırakılmış. İsterdim ki gençlerimiz vakitlerini pek yararlı olmayan gezintiler ve pek onurlu olmayan uğraşlarla geçirecek yerde biraz gidip yaman bir Rodoslu kaptanın bir deniz savaşını nasıl yönettiğini, biraz da Türk ordularındaki disiplini görsünler, çünkü bizimkinden çok ayrı ve çok üstün onlardaki di-

*Görüntüleri arasında karanlık gecenin
Yitirilmiş sevincin düşünüyordum.
Ama kalbimi kırarak beni uyandırdı
Görüntüsü yaşamın ve ışığın.*

Edgar Allan Poe

siplin. Bizim askerimiz seferde eskisinden daha uygunsuz, sorumsuz. Türk askeriye tersine daha ölçülü, daha çekingen davranıyor. Çünkü, onlarda barış zamanı fakir rahatsız et-

mek, malını çalmak birkaç kötek cezasıyla geçirildiği halde, savaşta en ağır cezaları görüyor. Parasını vermeden bir tek yumurta almanın cezası tam elli sopa. Onun dışında, karın doyurmayan, az ya da çok değerli herhangi bir şeyi çalanlar hemen kazığa geçiriliyor ya da başları kesiliveriyor. Zalim olarak bildiğim Yavuz Selim üstüne yazılanları okurken şaşım: Mısır'ı aldığı Şam şehri bolluk ve güzellikle sarı eşsiz bahçelere askerlerinden hiçbirinin eli değmemiş; hem de kapalı değil açık oldukları halde.

Kaynak: Denemeler / MONTAIGNE / Aktaran: Abdurrahman YILDIZ / "Pusula" / Deniz Harp Okulu

İKİ İNEK İLE "İZM"LER ARASINDAKİ İLİŞKİ

Sosyalizm : İki ineğinizden birini komşunuza verirsiniz.

Komünizm : Parti iki ineğinizi de alır, eğer yıllık plân aksamazza size bir şişe süt verir.

Faşizm : Devlet iki ineğinizi de alır, sizi de kurşuna dizer.

Kapitalizm : Siz iki ineğinizden birini satarsınız, kredi ile bir boğa alır, çiftleştirir ve üretirsiniz, para kazanırsınız.

Bürokrasizm : Devlet iki ineğinizi de alır, birini bakımsızlıktan öldürür, diğerinin de sütünü ekşitip döker.

Hasan PULUR / Olaylar ve İnsanlar'dan / Aktaran: Halil İbrahim ER-TAN / "Pusula" / Deniz Harp Okulu

DOĞU İLE BATI ARASI

Doğulu hisseder, Batılı düşünür.
Batılı düşünür, Doğulu konuşur.
Batılı konuşur, Doğulu susar ya da
bağırır.
Doğulu bekler, Batılı bağlasanız
durmaz.

Doğulu, Batılı gibi giyiniyor Batılı gibi
eğlenmeye başlayınca, kendini Batılı ol-
muş sayar. Ama hiçbir zaman onun gi-
bi çalışıp onun gibi düşünemeyim demez.

Doğulu geçmişine bağlıdır ama
geçmişten ders almasını bilmez.

Batılı kendini geçmişine bağlı his-
setmez, ama ondan ders almasını bilir.

Doğulu insan, geçmişe dönünce,
orada mutlak bir suçu arar.

Batılı ise geçmişini hatalardan ders
almak için araştırır.

Bugünün Doğulusu önce evi yapar,
sonra su arar, ışık arar, yol arar.

Batılı bu işlere tersinden başlar. Evi
en sonra yapar, önce yol, su, ışık. İşin
ilginç yanı şu ki; çadırdaki yaşarken Do-
ğulular da böyle yaparlardı.

Kendi gücünü başkalarının güç-
süzlüğünden alan adam, Doğuludur.

Kendi gücünü başkalarının gücü ile
birleştirip arttıran adam ise Batılıdır...

"Pusulâ" / Deniz Harp Okulu

KUYRUKLU KORKU

Fatih Sultan Mehmet tahta çık-
tığında bir kuyruklu yıldız görünmüştü;
Papa o zaman yıldızı "Türk dostu, zın-
dık yıldız" olarak aforoz etmişti. Bu
kuyruklu yıldızın sonraları, Halley Kuy-
ruklu yıldızı olduğu öğrenildi. Balkan
Harbi'nde Bulgarlar Çatalca'ya kadar
ilerlerken Halley yine görüldü. O za-
man kilise yetkilileri "Türklerin uğur yıl-
dızı yine görüldü. Bulgarlar mağlup
olacak" demişti ve hadiseler de böyle
oldu. Edirne Bulgarlardan geri alındı.

"Pusulâ" / Deniz Harp Okulu

GEÇEN BAHAR

*Yine getirdiğin yeşil bir sis
Bahar, of bahar
Ellerim bilekten kesilmiş,
Ben sizi tutamam artık
Dallar, of dallar.
Upuzun telgraf direklerine
Kuşlar konar, kuşlar kalkar.
Bir daha gelmeyecek günlerin akşamında
Unuttuğum şarkılar sendedir
Rüzgar, of rüzgar.
Ne ebem kuşağının turuncusu,
Ne akşam eve geç kalma korkusu,
Şimdi kulaklarımda o derenin yalnız sesi
var,
Bir de karanlık boyunca saçların
Uzar, of uzar.
Mevsimler eskir, yollar kısalır,
Zamanla güzelleşir hatıralar;
İlk sevgim, ilk şitrim, ilk kedertim,
Ben eski gözlerimi isterim
Yallar, of yallar.
Herşey öylesine başkalmış
Masmavi olsa da gökyüzü,
Bu eller bile benim ellerim değil,
Bir daha sevmek ihtimali olmasa
Var, of var.*

*Mustafa Necati Karaer
11 Aralık 1920 - 1995*

TEĞMENİM

*Senin de gözlerin yeşildi Teğmenim
Sen tutunca küpeşte demirleri erirdi
Dize gelirdi ufuklar sen bakınca
Seni düşünürdü rüyalarında kızlar
Namus denilince sen gelirdin aklıma
Sen demirledin gönlüme Teğmenim
Hürriyet denilince*

*Yurdumun en güzel defnelerini takmuştım
alınma
En beyaz kumaşları sana dokumuştuk
Sen vardiyadayken ben rabattım
Deniz seninle güzeldi Teğmenim
Deniz seninle büyüktü*

*Gemilerin de kardeşliği vardı Teğmenim
Gemilerin de kaderi vardır
Şimdi biz omuz omuzayız
Birimiz Atılay birimiz Dumlupınar
Bir siperde iki Mehmet gibiyiz
Deryalar içinde maviler üstünde*

*Ben Of'lu Hasan'ım
Gerze'li de olabilirim
Belkide Vaniköy'lü Haydar'ım
Köprüde buluşacaktık yarın*

*İnanmaz sarı kız inanmaz
Ölecek adam mıydım ben Teğmenim*

*Bilirim anacığım bilirim
Ellerin titrer şimdi
Gürül gürül yanar için
Ağrımı sen çektin geceler boyunca
Aylarca karnında taşıdım
Büyüttün sonra elimden tutup
Yürümesini bilmezdim yürüttün
Gülmesini de beceremezdim güldürdün
Üstümü örttün kurt ulutan soğuklarda
Almadan verdin yemedin yedirdin*

*Bir Bayrak var gözlerinde Teğmenim bir Bayrak
Vatan onda aşkım onda süngüm onda
Bana öyle bakma Teğmenim
Kur'ana el basarım ki öldüğüme yanmam
Doymadım Türklüğüme doyamadım
Kurusun mavileri denizlerin Teğmenim
Beni Bayrağıma sar yalnız bunu isterim
Sonra anama hakkımı helal et derim
Vatan sağolsun
Ellerinden öperim*

■ tonlun

WATSON ya da CUMA

Et tu Hınci?! (Sende mi Brütüs?!)
İnsanlar ya da birinci olmadığına inananlar ya da ikinci olmak zorunda.
Cuma, hep yemek yapan, bulaşık yıkayan, efendisi Robinson'a hizmet eden kara kuru bir uşağı canlandırır gözümüzde. Oysa belki de Cuma'lar

Birinci olmak insanın doğasında var. Bazı kimseler bu hislerini bastırsalar da, tabiatının gereği farklı biçimlerde ve rollerde tezahür eder. En iyi ressam olmayanın en iyi şair olmak istemesi ya da böyle bir yeteneği yoksa en iyi futbolcu veya en iyi aktör olmak istemesi vb. Acaba "en iyi ikinci" gibi bir doğu var mı insanlığında?

Bülent GÖKÇİÇEK / 4 üncü sınıf

-Et tu Brute?!

(Sen de mi Brütüs?!)

-Öyleyse öl Sezar!

Işte ikinci adamın psikolojisi. Bunu ancak "ikinci" olduğunu anlayanlar ya da birinci olmadığına inananlar gerçekleştirdi. Tarihte bir çok olay ve hikaye biliyoruz ikinciler hakkında. Onları birincilikten alıkoyan ve ikinciliği kabullenmelerine sebep acaba neydi? İnsanlar eskiden şimdiki kadar hırslı değil miydiler? Ama şu da vardı ki her zaman bir birinci ve birçok ikinci olmak zorunda.

Cuma, hep yemek yapan, buluşuk yıkayan ve efendisi Robinson'a hizmet eden kara kuru bir uşakı canlandırır gözümüzde. Oysa belki de Cuma'lar Robinson'lardan daha zekî ve daha akıllıydı. Ama zamanın şartları onlara en çok bu rolü uygun görmüştü.

Birinci olmak isteği insanın doğasında var. Bazı kimseler bu hislerini bastırsalar da, tabiatının gereği farklı biçimlerde ve rollerde tezahür eder. En iyi ressam olmayanın en iyi şair olmak istemesi ya da böyle bir yeteneği yoksa en iyi futbolcu veya en iyi aktör olmak istemesi vb. Acaba "en iyi ikinci" gibi bir duygu var mı insanoğlunda?

Akla birçok ikinciler ve birinciler geliyor. Masallarda Don Kişot ve Panço bunun tipik bir örneğidir. Hayalperest kahraman ve komik uşak Panço'da hiç ego ya da şöret arzusu yok muydu, bilmiyoruz. Ya da birinciliğin getireceği şöret ve faydanın yanında, zararın ve acının da sızabileceği kesin bir şekilde kestirdiklerinden dolayı mı ikinciliği seçtiler?

Gerçek hayatta karşımıza telefoncular çıkıyor. Minicik ceplerimizde giren telefonlara okuduğumuz rahmeti ve şükranı aca-

ba Watson bilseydi A.Graham Bell'e ihanet eder miydi? Telefon denince akla ilk Bell'in gelmesinin ve adının daha çok yayılmasının önüne geçmeye çalışır mıydı?

Amerika'da "Childhood Psychologic Developmat Fodation" adlı vakıf, çizgi filmler için yeni bir teklif ve teori ileri sürüyor, Çizgi filmlerde, tüm çocukların örnek

Robin Hood'lar tek başına aç kalacak ve birinciliğin umursamazlığı ikincilerin de başkaldırısı toplumların ihtiyaç duydukları kahramanlarından yoksun bırakacak.

alabileceği ve oyunlarda paylaşabileceği roller olacak. Bu Filmlerde bir tane lider bulunacak ancak onlar olmaksızın bir şey yapamayacağı diğer "kahramanlar" olacak. Ve ortaya, bir liderin öncülüğünde grup çalışması, ekip dayanışması çıkacak. Psikologlar bunun çocuklar üzerinde daha olumlu tesir bırakacağını, şahsiyetlerini muhafaza edebilecekleri lider yaratılış ve zekâdaki çocukların da (geri plana itilmeyeceği) göz ardı edilmeyeceği bir teori olduğunu savunuyorlar.

Günümüzde bu adaletsiz tavrı televizyonlarda yaşıyor ve görüyoruz. İkinciler, yani güzel, sem-

patik ve yakışıklı sunucular, starların kliplerinde oynayan figürler akla şu soruyu getiriyor. Bu rollerini oynarken kendilerini nasıl hissediyorlar?

Çağdaş ayınların arenası sinemalarda, filmlerde hep ikinciler ölür, acımaksızın. Birinciler kıl payı, şanslarıyla, cesaretleriyle ve kendilerini bekleyen güzel sevgilileriyle hep kurtulurlar. İkincilerin ne birinciler kadar zekaları vardır ne de cazibeleri. Oysa son zamanların filmlerinde genel karakterler aynıdır. Mesela "Robin Hood"da kahramanı ölümden kurtaran ve ideale ulaşır yardımcılarıdır, yani ikinciler. "Speed"de gerçekte bomba uzmanı olan ve olayı teknik açıdan çözen polis ölür de tüm olumsuzluklara rağmen kahraman ve sevgilisi yaratılır. Bu arada kötü rollerindeki ikincilere hiç mi hiç değinmemeliyiz. Çünkü, kazanmış bir "ikinci kötü" hiç bir yerde bulunamaz. Filmlerin son dakikaları, romanların son sayfaları onları bir ölüm sehvasında bekler.

Nedir bu ikincilik düşmanlığı? Ve nedir ikincilerin bu rollerine boyun eğişi? Bu adaletsizlik yerini kargaşa ve huzursuzluğa bırakacaktır ileride. Robin Hood'lar tek başına aç kalacak ve birinciliğin umursamazlığı ikincilerin de başkaldırısı toplumların ihtiyaç duydukları kahramanlarından yoksun bırakacak.

Yunan tanrılarından bu yana süregelen iktidar ve şahıs mücadelelerinde hep aynı kaygıları görüyoruz. Unutulmak ve umursanmamak.

Tüm bilimsel buluşlarda, teknolojide, sanatta, ulusal mücadelelerde bir elden ve beyinden çıkmışlığı görmek ne kadar mümkünse ikinciliği reddetmek de o kadar mümkün... ■

insan

MANTIK SÜZGECİNDEKİ

Fuat GÜNEŞ / 3. Sınıf

H

ayat, mantık bir kenara bırakılır ve gönül perspektifinden bakılırsa bir duygular teatrisi... İnsanlar bir yığın duygular temelinde inşa ettiği düşünceleri doğrultusunda verdiği kararların ertesinde bir takım davranışlarda bulunmazlar mı? En zaliminden en alimine...

Zaman su gibi akıp giderken gönüllerimizden ırmaklar gibi kaynayan duygular dudaklarımızdan şelaleler gibi dökülmek için dilimizi; kalemlerimizle yazılarda destan olmak için ayaklarımızı; kıscacası çağlayan duygular bütün ruh ve bedeni sarmak için beyni zorlar.

Sevgiye susamış, özlemle taşımış sitemli bir mektup olur duygular bazen sevgiliye yazılan. Davetiye olurlar aşka bazen. Ama gel gör ki nefret de olabilirler başka duygulara, başka gönül pınarlarına. Bazense vurulan gemler karşısında çaresiz kilitlenirler gönül kafesine. Gem mi? Mantık süzgeci... Mantık süzgeci delinmiş insanların dimağına hükmeder duygular.

Aslında nefret olsun, taparcasına aşırı bir sevgi olsun sevgiliye duyulan, hepsi duyguların tek başlılığının veya başına buy-

Duygular delikanlı, hareketli fevri Mustafa Kemal; mantık Çanakkale de destan yazmış, bir milletin kurtuluş belgesine imza atmış ve ardından o millete inkılaplarıyla ivme vererek çağdaş medeniyet seviyesini göstermiş olan, olgun, kendine güvenli Atatürk...

DUYGULAR

rukluğunun bir belirtisi... Bu tek başınalığı veya başına buyrukluğu giderecek olan yine mantık süzgeci... Mantık süzgecinde mantıkla yoğrulan duygular... Sonuç: Hareketlerinde tutarlı, zararlı hezeyanlardan uzak, olgun bir dimağ...

Duygular çoğunlukla aşırı olanını ister; mantık gerekli ve ölçülü olanını... Duygular adeta fırtınalı deniz; mantık engin ummanlar gibi dolgun ve temkinli...

Duygular hep "ben"; mantık kendi ölçüsü içinde "herkes"...

Duygular anlık gelgit adımlar; mantık ihtiyatlı ve sürekli ileri adımlar...

Duygular derviş Yunus; mantık ermiş Yunus...

Duygular genç şehzade; mantık İstanbul'u fetheden Fatih...

Duygular delikanlı, hareketli, fevri Mustafa Kemal; mantık Çanakkale de destan yazmış, bir milletin kurtuluş belgesine imza atmış ve ardından o millete inkılaplarıyla ivme vererek çağdaş medeniyet seviyesini göstermiş olan, olgun, kendine güvenli Atatürk...

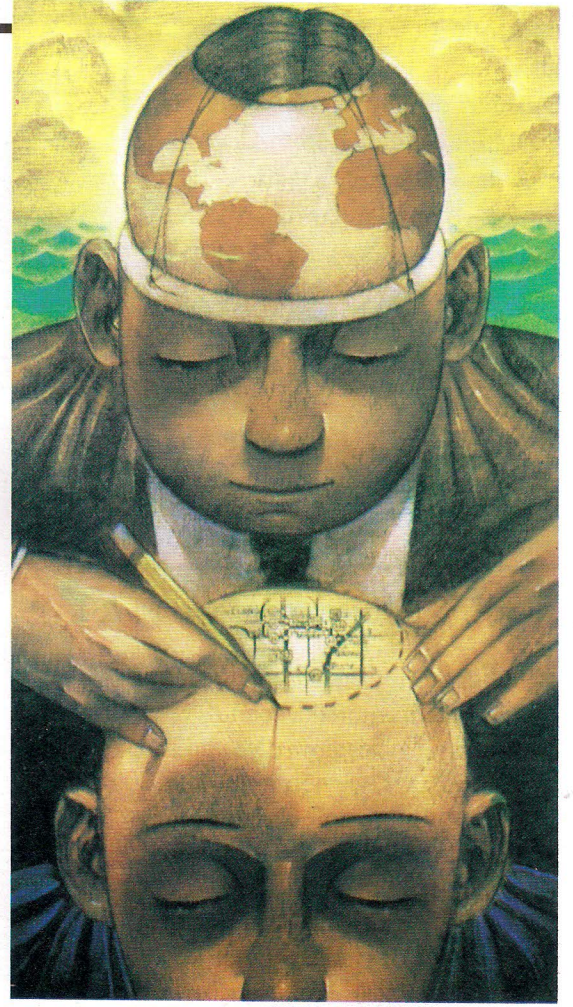
Duygular kendisine bir yerde

gem vurmak suretiyle çeki düzen veren mantık süzgecinden geçerse alır gerçek kimliğini. Mecnun olur ama yollara düşmez. Ferhat olur ama dağları delmez. Hoşlanmaz ama nefret de etmez.

Mantık süzgecinde mantıkla yorulan duygular... Sonuç: Hareketlerinde tutarlı, zararlı hezeyanlardan uzak, olgun bir dimağ...

Mantık süzgeci... Diller mantık ölçüsündeki duyguları konuşursa; eller ona göre ölçüp biçerse duyguları; beller o mantık boyutlarındaki yoldan duyguların geçmesine izin verirse; insan nefrin olmaktan ziyade sevimli bir yaratık olmaz mı?

Tabii buradaki mantık "Aklın yolu birdir." anlayışındaki mantık. Yanlış belirlenmiş mantık ölçüsü veya delinmiş mantık süzgeci eli de, dili de, beli de hatalardan hatalara sürükler. Bu sürüklemeler erozyonlar meydana getirir gönüllerde. Yanlış mantık sonucu oluşan zalim duyguların otağı durumuna gelen erozyona uğramış

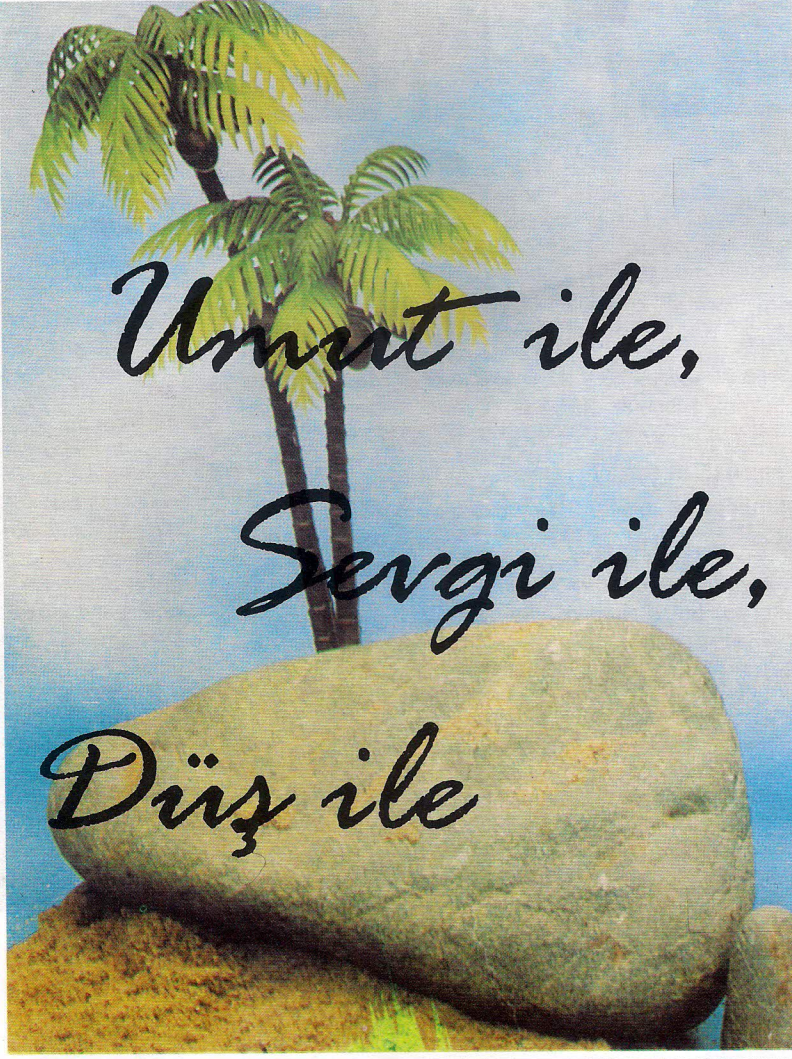

gönüller ve netice sönmüş ham dimağlar.

Mantık bir olan akıl yolunun bir şeridinde bulmalı çizgisini. Süzgecinin tellerini o çizgilerden almalı. Almazsa dizginlenmemiş duygular, erozyona uğramış gönüller, akıl yolunda şarapole yuvarlanmış beyinler. Alırsa Atatürk'ler, İnönü'ler, Karabekir'ler, Ali Fuat'lar, Rauf'lar, Refet'ler... ve almazsa Damat Ferit'ler, Anzavur'lar, Ethem'ler, Şeyh Sait'ler... ■

Vazifelerin yerine getirilmesi kahramanlık değildir. Kahramanlık, vazifenin bittiği yerde başlar.

Kazım KARABEKİR

Hakan DUMAN / Is. Tgm.

Arkadaş dostlar. Güneşli günler başladı Ankara'da. Güneşin parlak ışıkları ısıtıyor içimizi. Meyve ağaçlarının dallarındaki beyaz çiçekler, tomurcuklar yazın gelişini haber veriyor. Doğadaki bu yenilenme gücü umutla dolduruyor içimizi. Yaşamamızda böyle güzel, anlamlı ve hoş anlar hep vardır ve olabilir, yeter ki biz isteyelim. İstemekle de kalmayıp böyle anları yaratmak için çaba harçayalım.

"Yarını güzel kılmak elimizde balkon çiçeği"

**Sen güneşe dönersen yüzünü
Ben güneşe dönersem**

Buruk, buruşuk kalmasın diye içimiz."

Evet, her şey bizim elimizde. Yarını da bugünü de güzel kılmak... Bunun için

yaşama sevgi dolu gözlerle bakmak ve alışkanlıkların ağır, yapışkan elinden kurtulmak gerekir. Alışkanlık rahattır, tembelliktir bir bakıma. Bana göre mutluluğun düşmanıdır. Her sabah aynı saatte kalkıp, aynı kahvaltını yapmak, aynı yollardan yürüyüp, aynı araçlara binmek, işyerinde aynı yüzler ve aynı içtensiz ilişkilerle yüz yüze olmak. Kendimizi televizyon ekranlarından bize dikte edilen yaşam biçimlerine, tüketim maddelerine ve alışkanlıklara göre programlamak, öğrenleri hep aynı lokantada aynı şeyleri yemek. Akşamları işten çıkıp aynı vapura, otobüse yetişmek. Aynı yollardan geçip aynı saatte eve dönmek ve gelir gelmez televizyonun tutsağı olmak alışkanlıktır. O alışkanlıktır ki böyle bir yaşam bi-

çiminde süprizlere, riskli olsa da küçük sevinçlere, mutluluklara serüvenlere yer yoktur.

Düşünüyorum da, yazı ilk karışılmaya hazırlandığımız şu günlerde alışkanlıkların ağır, yapışkan elinden kurtulmakla başlayabiliriz işe. Bunun için çok fazla birşey yapmak da gerekmez. Sabahları işe, okula giderken yolun bir bölümünü yürümek; dolmuşta, otobüste şoföre günyaydın demek, işyerinde, okulda arkadaşlarımızın hatırlarını sormak. Öğlen yemeklerini değişik yerlerde yemeyi denemek, ya da bazen işyerindeki, okuldaki arkadaşlarımızla peynir, ekme, simit ve domatesimizi paylaşmak. Akşam okul dönüşü, iş çıkışı arkadaşlarla, eşimizle yürümek, bir yerlerde birer çay içmek, bir sergiyi gezmek ya da ansızın karar verip birlikte sinemaya gitmek. Akşamları eve gider gitmez televizyona tutsak olmamak; düğmesini kapatabilecek gücü bulmak kendimizde. Teybe bir kaset koymak ya da radyoyu açıp güzel bir müzik eşliğinde kitap, dergi, gazete okumak. Hafta sonu uyuşup kalmamak televizyon karşısında. Çıkıp yürüyüş yapmak, bir iki saatliğine de olsa, doğayla içiçe olmak. Herhangi bir neden olmadan, bir çıkar gözetmeden bir dostu görmeye gitmek, telefon etmek; dostlukları çoğaltıp ilişkileri güçlendirmek, derinleştirmek.

**"Dostları özlemle kucaklamayı unutma
Çocuk sevmeyi, çiçek koklamayı unutma"**

**En zorlu anındayken bile yaşamın
Gökyüzüne bakmayı unutma."**

Evdaki saatlerimizi de keyifli ve üretken kılabiliriz. Bahçede, balkonda, penceremizdeki çiçeklerle uğraşmak... Kuru dallarını, yapraklarını ayıklayıp topraklarını kabartmak, su vermek. Odamızda bazı düzenlemeler, biçim değişiklikleri yapmak. Resimler asmak duvarlarımıza, evimizde, işyerimizde. Yaşadığımız çevreyi güzelleştirmeye çalışmak. Evet sevgili dostlar, bütün bunları yapmak hep bizim elimizde. Yeter ki isteyelim. O zaman haydi işbaşına.

Sevdiğimiz şiiirleri kartona yazıp odamıza asmakla başlayalım işe, bir haftasonu, seçtiğimiz bir sanat etkinliği, söyleşi ya da sempozyuma gidelim. Dinleyici olalım, tartışmalara katılalım. Sergi gzelim, kitapçı vitrinlerine bakalım. Bir çiçek dikelim bu ilkyaz umut adına, bakıp büyütelim onu. Hoşçakalın dostlar, esen kalın; sevinçsiz, sevgisiz, umutsuz kalmayın. ■

sevginin ölümsüzlüğü üzerine

*"Ömrün ülkesinde kuşlar tedirgin
Gel de soralım bulutlardan ey can
Hangi sularla yüzer gemileri sevgilerin
Hangi yağmurlarla çiçeklenir viran dağlar"*

Emin Ali Ulas/Ord. Tgm

ÇİZGİ ÖTESİ • AĞUSTOS'95

Bebeğe isim vermek kolay. Fakat içe çekilen ilk oksijenle alevlenen ciğerlerin onu ağlatmasına ve bu ağlayışın ana/babaya sunduğu müjdeye nasıl bir ad bulmalı? . . .

Gecenin bilmem hangi vaktinde annenin sese uyanması, bebeğin anneye kavuşup soluklanmasına sevgi denir desek, ilk soru için de bir ipucu yakalamış olur muyuz?

Belki de en güzel giysinin, en sevimli ayakkabının bir mâsum gülümseyişe, bir baldan tatlı teşekkürle ya da bam teline dokunacak bir bakışa pazara çıkışı.. Baba tokadının acısından yavrunun, gözyaşlarına inat yine onun boynuna sarılması mıdır yoksa, sevgi dediğimiz?

Başka yerlere, uzağa gönderilenin peşisıra serpilen bir bardak su, gidenin dönüş özlemini azık diye heybesine alması acaba sevgiye tarif ge-

Acaba yuvaya dönüldüğünde kapıda karşılanışı, ellerin dudaklara götürülüşü, anaların, ninelerin saçları okşaması "yavrum" demesi, babaların, dedelerin sırt sıvazlanması, "aslanım koçum" demesi... hele hele ona "geldim" demek için telefona sarılınca kalp atışlarının elleri titretmesi, sesini duyunca kulakların uğuldayıp varlığın masal âlemine giriyor gibi olması.. Bunlara mı sevgi demeliydi?

tirebilir miydi?.. Hem ne demişti şair: "*Can ile canan arasında bir köprüdür sevgi.*"

Dönüş yolunda, karlı dağların heybetini bedeninin zerrelere dek sindirmek. . . denize doğru doludizgin gürüldeyen suların köpüklerine umutlarını kondurup, sahillerin cıvz dalgalarıyla sarmaş dolaş olacakları hayalini beslerken heyecana kapılmak. . . o dağları, o suları, ırmak boylarında sevda devşirenleri, sırtına yükleyip gönderinde yücelten bayrağa muhabbetin en demlenmişiyse selâm durmak... Hangisini seçmeli, hangisine sevgi demeliydi? Yoksa yine mısralardan mı medet ummalı:

"Dedim; sevgi nedir? Aş mı, ekmek mi?"

Kül elemek, sığ da kürek çekmek mi?"

Yoksa gönüllere çiçek ekmek mi?"

Acaba yuvaya dönüldüğünde kapıda karşılanışı, ellerin dudaklara götürülüşü, anaların, ninelerin saçları okşaması "yavrum!" demesi, babaların, dedelerin sırt sı-

vazlaması, "aslanım koçum!" demesi... hele hele O'na "geldim!" demek için telefona sarılınca kalp atışlarının elleri titretmesi, sesini duyunca kulakların uğuldayıp varlığın masal âlemine giriyor gibi olması.. Bunlara mı sevgi demeliydi?

"Her yaprağı sevmeden sevilmez orman.

Nefretli mi bir başak? Kısırdır baharın.

Gök sevgisi, her turnaya sevgiyle olur.

Sevdasız ateş nedir ki? Beybude dumân."

Sevginin ölümsüzlüğüne dair nağmelerle gülle hasbihal eden bülbülün sesine; kendini korumaktan acizlerin, yavruları için arslan kesilişine bir isim arasak, "buna sevgi denir, hey!" diyebilir miydik?

Bütün kine, nefrete ve Mecnûn'u delirten zalimliğe nispet, Mevlana'da üfûl üfûl esen hoşgörü, Yunus'da ise diyar diyar dolaştıran aşk görüntüsüyle filizlenip dal-budak salan duygu... Ferhad'a dağları deldiren azim.. her ne şartta olursa olsun,

Mehmed'e tepeden tırnağa "*emret komutanım*"ı haykırtan kudret.... Şimdi sevgiyi anlat deseler hangisini söylemeliydik?

Tohumun yağmurla vuslatında çiftçinin bakışlarındaki pırıltı çümbüşü, 3-5 nöbetindeki askerin gözlerindeki fer, bir pınar başında ucu yanık, duruşu bulanık bırakılmış mendil, sevene kol yerine uzatılan bir çift kanat; ilkbahar kuşlarının tabiat senfonisi, kardelenin beyaz örtüye isyanı, kızgın yaz kumlarına okyanustan bir bûse, hazanda naza bürünen başakların rüzgara itaati... Daha yüzlerce, binlercesi sıralanabilecek sözlerden yürek avuntusu bir güldeste ki hepsi de gönül ikliminden toparlanmıştır.

Sevgi deyince bir cennet hayal edelim, ne olur?.. Ve ne olur, bu hayali hayatımıza taşıyabilelim! ■

HARP OKULUYLA ÖZDEŞLEŞMEK

Sinan ÇAYA / Öğ. Kd. Yzb.

Kara, Deniz veya Hava Harp Okulu'nun mensubu bulunan kişi; oradaki konumu ve kişisel başarı grafiği ne olursa olsun; sırf o şanlı yuvada görevli olmak sıfatıyla, büyük bir onur vesilesi elde etmiş talihli kişi demektir!

Hele Kara Harp Okulu; ülkemizin en köklü modern eğitim kuruluşlarından birisidir. Büyük Atatürk de burdan mezun olmuştur, daha başka Cumhurbaşkanlarımız da! Okulumuz elbette bu özelliğin haklı gururunu taşır.

Öyleyse mensubu bulunduğumuz KARA HARP OKULU'yla ÖZDEŞLEŞMEK mutluluğu da bizimdir!

İşte bu bağlamda özdeşleşme (identification) kavramının bir bilimsel tahliline inelim:

Saygı ve hayranlık duyduğumuz birey veya grupların (bu örnekte bir kurumun) inanç, tutum ve davranışlarını edinecek onlar gibi olma sürecine özdeşleşme diyoruz (Atkinson et al, 1987, s. 622).

Kişi, diğer kişi ve grupların başarısı yoluyla gerilimini azalttığı zaman özdeşleşme reaksiyonu gerçekleşiyor demektir. Bu, sadece çocuklara inhisar eden bir durum değildir. "Benim kulübüm", "benim okulum" ("benim futbol takımım") gibi kavramlara sürekli değinme, özdeşleşmenin gerçekleştiğini gösterir (Kam and Weitz, 1955, s. 178).

"Bireyler geçici, kurumlar kalıcıdır" denir. İşte kurumun bireye üstünlüğü bundandır. Kaldı ki birey ne denli yetenekli de olsa sınırları bellidir. Kişi, aynı zamanda hem rekortmen bir atlet, hem şampiyon bir atıcı hem de ödülleri ka-

zanan bir bilim adamı olabilir mi? Oysa bu özelliklerin her birinin bir kuruluşun üyelerinde (örneğin Harp Okulu bünyesinde) bulunması olasıdır.

Askerlikteki silah arkadaşlığı kavramının beraberlik ve bağlılık duygularını pekiştirerek ve bireyin de sahibinden benimsemesini mümkün kılarak özdeşim sürecini hızlandırdığı muhakkaktır.

Sivil ortamlarda rekabet yaygın ve aleni olabilir. Çalışkan öğrenci sınavda kalemi kırılan arkadaşına kalem tıraşını bile "canü gönülden" vermeyebilir! Ama askerlikte dayanışma esastır. Grup bilinci vardır. Yerine göre kişisel başarı insanın doğası gereği özlense bile, anonim (isimsiz) başarılar katkının kıymeti de bilinir!

Aslında bu durum bizde tarihsel köklere sahip bir gelenektir. Dr. Sarp Yener'in deyişiyle "Osmanlı'da minyatürün altına imza koymak ayıp sayılırdı" ne de olsa! Bu güzel törenin askeri kesimde bozulmadığını ya da en iyi korunduğunu görüyoruz.

Harp Okulu olmanın bilinci ve okulla özdeşim heyecanı öğrenci düzeyinde daha da başkadır. Genç yaşta arkadaşlıklar daha güçlüdür. Mesleğe hazırlanma hevesi tazedir.

Broom ve Selznick (1956, ss.101102) Amerikan Sahil Muhafaza (Coastal Guard) Akedemisindeki, askeri mentaliteye dair güzel saptamalar kaydediyorlar. Bulguların çoğu askerlikte evrensel bir genellemeye doğru çekilebilir:

Ast sınıflar üst sınıflarla ezil-diklerinden fevkaleda bir birlik ruhu geliştirirler.

Bir ağabeylik havası çerçevesinde, üst sınıfların ast sınıflarla teması ise sınıflar arası bir dayanışma inşa eder. Astları uyarıcı üstler ne de olsa kendilerinin "iyi adam" (good fellows) olduklarını kanıtlama endişesine kapılırlar! Birbirini izleyen ziyaretler ve açıklayıcı "seanslar"

düzenlerler? Böylece bütün okulda bir "bizduygusu" (Wefeeling) yerleşir.

Ortak ilgi alanları ve kader birliği de ayrıca birleştirici gücünü ortaya koyar.

Özdeşim yoluyla öğrencinin kendisine saygısı (selfesteem) gelişir. Askeri öğrenci okulda en kıdemli bile olsa bir camia olarak yüksek statü sahibidir (Hatta bu üstünlük kızlarla ilişkileri bile doğrudan etkiler. Oysa çoğu genç, birey sıfatıyla, kızların yanında güvensizlik duyar).

Bizim Kara Harp Okulu'muzun Amerika'daki program kitabında (03 Mayıs 1994, ek E, s. 2) bu anahtar kelimeye açıkça yer verildiğini görüyoruz:

Öğrenci temel eğitiminin mak-satlarından biri de (askerlik becerileri ve liderlik özellikleri kazandırmanın yanı sıra) her öğrenciye West Point'in ideallerine talip olmak ve bu ideallerle ÖZDEŞLEŞMEK ilhamı aşılacaktır.

Bu arada ders durumu yetersiz öğrencide bu sürecin daha da önemli bir sonucu vardır. Süreç onlar için sağlıklı bir savunma mekanizması, bir telafi yolu olur:

Özdeşim kurma kişinin yetmezlik duygularını ört bas eder. Kendi ders durumu kuşku götürür olan öğrenci okulun, okul içinde de kendi sınıfının başarı ve şöhretinden teselli bulur (Bernard, 1972).

Askeri okullarda çalışkan kısma şeref flaması verme uygulaması bunu daha da körüklese gerek!

Özdeşim sürecini kolaylaştıran unsurların içinde üniforma gibi somut bir göstergenin ve halkımızın ona verdiği değer rolü ise bahse değer. İnsan yetke sahibi olmaktan hoşlanır. Üniforma ise yetkeyi temsil eder. 1984 Yılında Bushman'ın yaptığı deney, üniforma yetke ilişkisini açıkça ortaya koyuyor:

Araştırmacı şehrin işlek caddesinde durup, gelip geçenlere, muhtaç gö-

rünümlü birini işaret ediyor. Adama para vermelerini talep ediyor. Araştırmacı 1. deneyde itfaiyeci elbisesi içinde, 2. deneyde kravatlı takım elbiseli iş adamı görünümünde, 3. deneyde eskice bir kıyafet içinde yer alıyor. En fazla itaat 1. deneyde (en az da 3. deneyde) sağlanıyor. İtfaiyeci elbisesi bir resmi giysi sıfatıyla, itaat farkı doğuruyor. Hem durumla ilgili olmadığı halde! (Baron and Byrne, 1987, s.254). Bu sosyal psikoloji deneyini öteleme (extrapolation) tekniğiyle kendi toplumumuza uyarlasak sonuç daha bile geçerli sayılır, çünkü biz askermilletiz! İyi bilinen bir anekdot vardır:

Geziye çıkan kaymakam ve maiyeti yağmura tutulunca bir köy evine sığınır. Ev sahibi kadıncağz bu genç ve kibar kaymakamı çok takdir eder. Bir ara şöyle hayıflanır: "Ah güzel evladım, az daha okuyup da bir çavuş olsaydın ya!"

Türkler; M.Ö. beşinci asırda plato'nun bir ütopya, bir hülya olarak ortaya koyduğunu 2000 sene sonra gerçek kılmış bir ulusun insanlarıdır. Plato, şehir devletinin (polis) saadeti için siyasi ve ekonomik güçleri kafasında birbirinden "boşatmış"; ideal muhafızlar düşünmüştü. Mal mülk edinmeyen ve evlenmeyen muhafızlar. Yani Türkler'in önce Selçuk Gulâm Sistemiyle, sonra da asil Osmanlı Yeniçeri devşirme usulüyle gerçek kıldıkları uygulamal (Kemal Melek'ten özet, 1983).

İşte bu derece asker sıfatlı bir ulus, Silahlı Kuvvetlerinin muharip subay kaynaklarının kıymetini tabii ki hararetle takdir edecekler! O ulusun bağrından çıkıp gelen harbiyeli gençler de okullarını ona göre seveceklerdir! ■

KAYNAKÇA:

1. ATKINSON et all (1987): Psychology, Harcourt Brace Tovanovich Publishers, New York and Chicago
2. BARON, Robert A. and BYRNE, Donn (1987): Social Psychology: Understanding Human Interactions, fifth edition, Allyn and Bacon Inc., Boston and London.
3. BERNARD, Harold W, (1972): Psychology of Learning and Teaching, Mr Graw Hill Book Company, New York.
4. BROOM, Leonard and SELZNICK, Philip (1956): Sociology, A Text; With Adaptive Readings, Row Peterson and Company, Evanston, Illinois.
5. MELEK, Kemal (1983) "Plato's Guardians and the Turkish Devshirme System" (Prof. Dr. İbrahim Yasa'ya Armağan, Ankara Üniversitesi Basımevi).
6. KARN, Harry. W, and WEITZ, Joseph (1955): an Introduction to Psychology, John Wiley and Sons Inc., New York.
7. SARPİYENER, Ahmet (1992): Yayımlanmamış "Management" Yüksek lisans ders notları, Marmara Üniversitesi, İ.B.F., İngilizce işleme bölümü, Göztepe, İstanbul.
8. United States Military Academy West Point, Military Program (Greenbook), New York, 03 May 1994.

O KADIN

*Sen ilk iftar meyvesi ramazan sinesinde,
Sen kadın üstü kadın, gönül kavsinde saklım...
İşlenmemiş minyatür ıstırap çinisinde,
Hayal havuzumun suyu ipek, ipek dudaklım;
Gençliğimi yıkayan bayat fıskiyesinde.
Harikulâde mahlûk benim çilek dudaklım,
Sen ilk iftar meyvası ramazan sinisinde,
Sen kadın üstü kadın, gönül kavsinde saklım.*

*Sen vuslat kâsesinden içilen yegâne mey,
Her makamdan çalan saz, funda kokulu güzel.
Sen renklerin adağı, sen ey ateşli güney!
Dağmık saçlarımla, bulamı gözünle el,
İçi masalla büyümlü raksımla gel; sen, sen ey!..
Çubuğumdaki duman, rubumdaki sıcak yel.
Sen vuslat kâsesinden içilen yegâne mey,
Her makamdan çalan saz, funda kokulu güzel!..*

*Sen gül bahçelerinde gülden ayrı çiçeğim,
Sen yazmadığım eser, başlamadığım roman...
Sorulmuş bir sualsin bana; bilmeyeceğim.
Ne Leylâ ne Beatrice, sen bambaşka kabraman.
Kevser içerisine kapanıp içeceğim.
Sen geçmiş mevsimlerden yaşanılmadık zaman,
Sen gül bahçelerinde gülden ayrı çiçeğim,
Sen yazmadığım eser, başlamadığım roman...*

*Sen en mükemmel şiir, sen ömür felsefesi;
Bakılmamış manzara, duyulmamış kokusun...
Sen kadınlığın süsü, güzelliğin nefesi;
Anlatılmamış rüya, doyulmamış uykusun!..
Mahrem isteyişlerin yankılandıkça sesi
Gelmemiş, gelmeyecek mevsimlerin ufkusun.
Sen en mükemmel şiir, sen ömür felsefesi;
Bakılmamış manzara, duyulmamış kokusun...*

Gültekin SAMANOĞLU
Harbiye Mezunu.

PHILISHAVE

PHILISHAVE
300.000.000

300 milyon sattık... Şimdi

HEPSİNİ GERİ İSTİYORUZ!

Bugüne kadar dünya çapında 300 milyon Philishave tıraş makinesi sattık. Bu sayıyı kutlamak için, şimdi size bir teklifimiz var: Yaşı ve markası ne olursa olsun eski tıraş makinenizi getirin, yepyeni Philishave modellerinden biri için ödemede 1.500.000 TL.'ye kadar indirim yapalım.

ÖDEMEDE 1.500.000 TL. İNDİRİM

	PEŞİN FİYAT	1 PEŞİN + 3 AY VADE			1 PEŞİN + 6 AY VADE			1 PEŞİN + 9 AY VADE		
		PEŞİNAT	AYLIK ÖDEME	TOPLAM TUTAR	PEŞİNAT	AYLIK ÖDEME	TOPLAM TUTAR	PEŞİNAT	AYLIK ÖDEME	TOPLAM TUTAR
HS 990 ŞARJLI	9.760.000	1.950.000	3.070.000	11.160.000	1.950.000	1.760.000	12.510.000	1.950.000	1.300.000	13.650.000
HS 970 ŞARJLI	9.120.000	1.820.000	2.870.000	10.430.000	1.820.000	1.640.000	11.660.000	1.820.000	1.220.000	12.900.000
HS 930 ŞARJLI	8.630.000	1.730.000	2.710.000	9.860.000	1.730.000	1.550.000	11.030.000	1.730.000	1.150.000	12.080.000
HS 920 ŞARJLI	8.260.000	1.650.000	2.600.000	9.450.000	1.650.000	1.490.000	10.590.000	1.650.000	1.100.000	11.550.000

ÖDEMEDE 750.000 TL. İNDİRİM

HS 660 ŞARJLI	5.750.000	1.150.000	1.810.000	6.580.000	1.150.000	1.040.000	7.390.000	1.150.000	770.000	8.080.000
HS 360 ŞARJLI	5.000.000	1.000.000	1.570.000	5.710.000	1.000.000	900.000	6.400.000	1.000.000	670.000	7.030.000
HS 555 ELEKTRİKLİ	3.880.000	780.000	1.220.000	4.440.000	780.000	700.000	4.980.000	780.000	520.000	5.460.000
HS 260 ELEKTRİKLİ	3.500.000	700.000	1.100.000	4.000.000	700.000	630.000	4.480.000	700.000	470.000	4.930.000

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nca 25. 5. 1994 tarihli, 21940 sayılı Resmî Gazete'de ilan edilen "Taksitli, Kampanyalı ve Kapıda Satışlar Hakkındaki Uygulama Esaslarına Dair Tebliğ" hükümlerine uygundur. *Fiyatlara KDV Dahildir. Kampanyamız 4.6.1995 - 4.7.1995 tarihleri arasında ve Philips Yetkili Bayilerinde geçerlidir. Satın aldığınız ürün mağazada derhal teslim edilecektir. Kampanya TÜRK PHILIPS TİCARET A.Ş. MERKEZ Talatpaşa Cad. No.5 80640 Gültape - İstanbul tarafından düzenlenmiştir.

0800 211 40 36
0800 211 41 12
0800 211 41 13

Ürünlerimiz, satış ve servis noktalarımız hakkında daha ayrıntılı bilgi için, Philips "Tüketici Danışma Merkezi"ni Türkiye'nin her yerinden 24 saat ücretsiz arayabilirsiniz.

BÖLGE SATIŞ MÜDÜRLÜKLERİ İSTANBUL / Merkez : (0212) 279 27 70 ANKARA: (0312) 417 64 33
İZMİR: (0232) 483 46 90 BURSA: (0224) 220 29 18 ADANA: (0322) 359 52 07 SAMSUN: (0362) 420 09 05

Kalite istiyorsanız...

PHILIPS

■ felsefe

FAAL AKIL VE SEZGİCİ AKIL

Yıldırım GÜNEŞ/ Kr.Hv. Tğm

Güneş, ışıklarını dünyaya gönderirken; arı, çiçekten çiçeğe gezip balını yaparken hedef hep aynı: İnsana hizmet. Bilim de insana hizmet için var, hedefi aynı. Bütün bilimlerin kaynağı olan felsefe de yine insanoğlunun mutluluğu için yollar aramış, saadete kavuşturmak için çalışmıştır. Saadet yolunda Aristo felsefeyi ve felsefi düşünceyi esas almış ve hedefi insanın öz bilgiyi yakalaması olarak göstermiştir. Saadet ile kastedilen, içinde kötülük bulunmayan bir sonsuzluk, bıkkınlık yaratmayan bir zevk, üzüntüsüz bir sevinç, farkın olmadığı eşit seviyede zenginlik, eksiksiz bir bilgi, erdem, has-

Sezgici akıl, olabileceğini ileri sürdüğü bu başka halin ya da alemin, uyanıklık haline göre nispetini; uyanıklık halinin, uyku haline göre nispetine benzetir. Faal aklın prensipleri ve mantığı içinde bu kabul edilemez.

talık ama içinde hor görme, küçük görme olmayan bir hastalık olsa gerek. Peki bu mutluluğu, saadeti yakalamak mümkün mü? Kimi felsefeciler bu saadete ulaşmanın yolunu, duyarlarla elde edilen bilgilerde, kimileri faal akılda, kimileri ise sezgiye dayalı sezgici akılda bir başka adıyla kalp mantığında bulmuşlar.

Felsefelerine göre tespit edilen iki çeşit bilgi var. Biri öğrenilen ve tasdikli veya tekzibi gerektiren, diğeri **a priori** olarak nitelendirilen zihinde önceden mevcut olan bilgiler. Birinciye ulaşmanın yolunun Aristo, delil, ispat ve kıyas yolunu

kullanan faal akıldan; ikincisine ulaşmanın yolunun Pascal, kalpten geçtiğini söylüyor.

Bilgiye ulaşmak için faal akıl kullanan felsefeciler, mantıklarını öne sürerek ispata gitmeye çalışırlar. Buna göre ilim adı verilen doğru ve sağlam bilgiyi elde etmede realiteden yani varlıklardan hareket etmek gerekir. Bunun için önce birşeyin dış alemde bir varlığa sahip olması şarttır. Faal akla göre gözlem ve tecrübeden hareket eden tümevarım ispat ister. Buna göre sağlam bilgi mantığın prensipleri ile elde edilir. Bu bilgi de aklın ölçüsü olduğu müddetçe

akıl şaşırmasın ve ilim insanı saadete ulaştırma imkanına kavuşur. Çünkü ispatçı ilim esas sebebi aramak zorundadır. Bu da ancak dış, yani gözlenen alemden başlayarak olur. Fakat burada dikkat edilmesi gereken konu dış alemdeki bilginin duyulara dayandığıdır. Duyularla elde edilen bilgi de güvenilir değildir. Duyular bizi her zaman doğru çıkarmayabilir. Düşülebilen şekiller duyulabilenlerle algılanabilenlerle sınırlıdır. Bu da ilmin teşekkülüne yeterli gelmez. Bu noktada faal akıl devreye girer. Bilgi duyumdan daha üst bir bilme gücüne, akla ve bir takım akıl prensiplerine başvurma ihtiyacı hisseder. Yani duyulardan gelen zan derecesindeki bilgi çeşitli kıyas ve çıkarımlara, akıl prensiplerine tabi tutulmalıdır. Duyularla elde edilen bilgi aklın ve mantığın prensiplerine uyduğu sürece insanı yanıltmaz. Bu bilgi de bizi gerçek ilme götürecektir.

Yalnızca duyularla ve akıl prensipleri ile varılan bilgi ve ulaşılan ilim yeterli midir? Yalnız duyularla elde edilen bilgiyi faal akıl yetersiz bulur ve bunun insanı yanıltabileceğini söyler. Pascal'ın ortaya attığı kalp mantığı da tek başına faal aklın insanı yanıltabileceğini iddia eder. Sezgiçi akıl olarak da kabul edilen kalp mantığı, faal aklın prensiplerini öne süren mantıkların ispat için ispatlarla takviye edildiklerinden, sonunda ilimlere iyice vakıf olmadan yanlış yollara saptığını ya da aciz kaldıklarını söyler.

Sezgiçi akli esas alan felsefecilere göre dış alemde var olanın daha sonra zihinde yer etmesi ve söz haline gelmesi gerekir. Söz de insandaki manaya, bu mana o

varlığın dışındaki benzerine delalet eder. Saadete ulaşmak isteyen insan kendine, şahsi eğilimlerine mutlak hakim olan kimsedir. Kendine hakim olmak ise irade gücüne dayanır. İnsan hürriyeti, hadiselerin sebepleri tarafından tayin edilmez. Böyle olursa hürriyet ortadan kalkar. Bu şekilde nefesine tam hakim

özüne dönmelidir. Yani bazı felsefecilerin ileri sürdüğü, insanda önceden var olduğu söylenen "a priori" denilen bilgiye yönelmek insanı asli ilme ulaştırır. Bu ilme ulaşma ancak kalp yolunu açmaktan geçer. Bunun içinde kendimizi daha mükemmel tanımak zorundayız. Kendimizi mükemmel ta-

Kant sezgiye dayalı aklın savunucusu olmuş, Pascal da bu akla "kalp mantığı" adını vermiştir.

olan insan hürdür. Hür insan ise mutludur.

Duyular gibi akıl da insanı yanıltabilir. Aklın ifade ettiği madde alemine ait bilginin yanı sıra sezgiye dayanan başka sağlam ve tam bir bilgi aramak gereklidir. Akli tenkit eden Kant sezgiye dayalı aklın savunucusu olmuş, Pascal da bu akla "kalp mantığı" adını vermiştir. Dış aleme dair güvenilir bilgiyi elde edebilmek için, insan yine kendi

nımanın yolunu da Aristo şu şekilde tanımlıyor: "Bizim birşeyin özünü, mesela insanın öz ve mahiyetini iyi tanıdığımız nitelik, nicelik ve yerini bildiğimiz, bunların da mahiyetinin ne olduğunu anladığımız zaman kendimizi daha mükemmel tanıma imkanına kavuşuruz."

İnsanlar uyku halinde başka alemlere giderler, farklı bir hal içinde olurlar, rüyaya dalarlar. Rüya

gören insan artık günlük yaşamdan kopmuştur. Rüyadaki olayların içine girer ve yaşadıklarına o hal içinde tam inanır. Ama uyanıldığında bu alemin gerçekten başka olduğunun farkına varır. İşte sezgici akıl, faal aklın insanı bu şekilde aldatabileceğini ileri sürer. Sezgici akıl neden bir başka hal veya alem daha bulunmasın diye sorar ve duyunun gözlemlerle, tecrübelerle, faal aklın ise mantık çerçevesi ve prensiplerin kalıbı içinde sınırlı kalmasını eleştirir. Sezgici akıl, olabileceğini ileri sürdüğü bu başka halin ya da alemin, uyanıklık haline göre nispetini; uyanıklık halinin, uyku haline göre nispetine benzetir. Faal aklın prensipleri ve mantığı içinde bu kabul edilemez.

Aklı tenkit eden felsefecilerin kalp mantığından bahsederken ortaya koydukları kalp, herhalde göğsün sol tarafında içi boş bir et

parçası değildir. Ruhani olan ince bir güzelliştir ki bu bilen, idrak eden, irfan sahibi, insanın hakikatidir. Belki de ikinci olarak bu bahsettiğimiz kalp, et parçası olan kalbi bineği olarak kullanıyordu ve yanında da ilmi taşımaktadır. İşte bu ilme ulaşmak için yalnızca duyu ve akıl yeterli olmaz. Sezgi ile bu kalpteki ilimden de faydalanmak gerekir. Düşünce buraya yönelirse sezgi ile istenene ulaşır. Böylece vasitasız bilgi (a priori) elde edilir. Böylelikle özde var olan, düşünceden fiile çıkar.

Tümevarım... Tümevarım olmadan ilim olmaz. Faal aklın tümevarımı noksandır. Noksan olan tümevarım zannı ifade eder. Genelleme, az olanların bir bir hükme varılması ve muhakeme safhalarından geçirilmesiyle varılır. Duyum olmadan tümevarım im-

kansızdır. Ancak yalnızca duylulara dayalı tümevarım yeterli değildir. Faal akıl az olandan genele gidebilir. Ama sezgici akıl bunun yanısıra bilinenden bilinmeyene geçiş tarzındaki tümevarımı, benzeşimden, örneklemeden önce ve üstün kabul eder.

Duyularla elde edilen bilgiler, zan olmaktan ileri gitmeyen tecrübeli bilgiler, bunları tenkit eden akla dayanan mantıki ve matematik bilgiler -ki düşünce ve çalışmayla elde edilir- önce zihinde sonra ruhta ortaya çıkar. **Duyu, akıl ve sezgi** ya da kalp üçgenindeki insan birini ihmal ederek asla tam ve doğru bilgiye, ilme ulaşamaz.

Aklın yanılabildiği gibi aciz de kalır bazen. Burada ikinci akıl devreye girer. Bu akıl kalptir. Ancak bu arada aklliliği bırakma-mak ve

sezgici akıl ile dengeli bir şekilde ilim için çabalamak gerekir. Varlığın dış görünüşlerinden elde edilen bilginin yanında, varlığın iç yüzüne, özüne ait bilgiden de faydalanmak gerekir. Tam bilgi için yalnız akıl ya da yalnız kalp yeterli değildir, insan faal aklı basamak yaparak kalpteki bilgiden, özden faydalana-bilir ve vasitasız bilgiye ulaşabilir.

"Kalp mantığı" yoluyla vasitasız bilgiye ulaşan insanda sevgi artar. Çünkü bilgiye ulaşan insan sever, sonsuz sevgiyi elde eder. Ancak bu şekilde insan fenasız ölümsüzlüğe, bıktırmayan zevke, üzüntüsüz sevince, eksiksiz bilgiye ve nihayet sonsuz saadete erebilir. ■

"Kalp mantığı" yoluyla vasitasız bilgiye ulaşan insanda sevgi artar. Çünkü bilgiye ulaşan insan sever, sonsuz sevgiyi elde eder.

Kırgız dilinin şaheseri: **MANAS DESTANI**

Kırgız halk dilinin şaheseri bir destan Manas destanı. Dünyanın en uzun destanı, tam iki milyondan fazla mısra ile.

UNESCO tarafından 1995 yılında "Manas'ın 1000. Yılı" olarak kutlama yapılması bu destana ayrı bir değer atfedildiğini gösteriyor. Dünya çapında kutlamalar 2000 yılına kadar sürdürülecek.

Bu destan bir çok yazara göre Kırgızlar'ın geleneklerinin her türlüünü bünyesinde toplamış.

Şamanistlikten Müslümanlığa geçen Kırgızlar'ın, her iki dinin de , Müslümanlık ağır gelmek

şartıyla, etkileri görülüyor destanda. Destanın baş kahramanları : Manas ve arkadaşları

Aymanboz ve Kanikey. Destanda Kırgızlar'ın Kalmaklarla savaşları, Oğuzlarla karşılıklı ilişkileri anlatılır. İşte size Manas destanının hakkında kısa bir bilgi.

Bahtiyar NUR / 3 üncü sınıf (Kırg)
Necdet ÖZDEMİR / 3 üncü sınıf

Destanlar, milletlerin felaketlerle harap bitap düştüğü, talihin yüzlerine gülmediği günlerde doğar. Destanların kahramanları, bizim Atatürk'ümüz gibi umut insanlar, işte böyle zamanlarda kara gecenin ardından doğan güneş gibi doğarlar ve karanlığa galebe çalarlar. Destanlar sadece yaşadığı devirde kurtuluş ışığı olmamış, milletler esaret altında iken bile dilden dile ümit taşımış, mâzi ile ati arasında köprü olmuş, nihayet idbârı ikbâle çevirmişlerdir.

Kırgızların Manas Destanı da bu neviden bir dirilişin hikayesidir. Sağımbay Orazbakoğlu'nun rivayeti olan Manas trilogisi 1912-1913 yıllarında tespit edilmeye başlanmış ve 1930 yılına kadar, 18 yıl devam etmiştir.

Manas Destanı hakkında ilk bilgi 1849 yılında Rusya'da Kazak-Kırgızların ulu yüz bölümünde görevli bir idari amir tarafından hükümete sunulan rapordur. Bu rapora göre çok eski Nogaylı denilen halk zamanında MANAS ve oğlu Semetey adlı kah-

raman savaşçılar yaşamıştır. Bu mevzuda diğer bir yayında Ortayür Kazak prenslerinden ÇOKAN VALİHANOV'un 1856 yılında Kırgızistan'a yaptığı bir seyahat sonucu Rus "İzvestiya" dergisinde yayımlanan "Congarya Etürlü" baskılı makaledir. Yazarın bu etüdü destanı şöyle tarif ediyor:

"Sarp kayalıklarında yaşayan Kırgızlarda tek bir destan vardır. Bu destan Nogay devrine ait Manas Destanıdır. Kırgızların Mitolojisi, masalları, gelenekleri, hayat tarzları, dini telâkkileri, başka uluslarla ilişkileri bu destanda ifadesini bulmuştur. Kırgızlar için eski Yunanlıların İlyada'sı gibi bir şeydir..."

Kırgızlar için çok büyük önem taşıyan bu destan özetle şöyledir:

Kırgızların büyük başbaşbuğu Orazlı'nın ölümünden sonra, Kalmuk Hanı Alevke Kırgızistanı işgal edip, çadırlarını yıkmış, evlerini yakmış, kadın-kızı ağlatmıştı. Kırgız ülkesinde güya kıyamet kopmuş ahırzaman olmuştu. İsyancı Kırgızlar Asya'nın uzak yerlerine sürülmüştü..

Orazlı oğullarının başbuğu Cakıp Bey idi. Noygutların başbuğu Akbalta başta olmak üzere bir kaç Kırgız beyi Cakıp Bey'e sığındılar. Cakıp Bey nüfuzunda toplanan Kırgızlarla iki sefer isyan etti. Ancak zalimlerin ağır mukabelesi ile karşılaştı. Sonunda boyu ile

birlikte Altay dağlarına sürüldü.

Akdala diye bir yere yerleştiler. Burada tarımla uğraşarak yerli ahalden daha zengin ve güçlü oldular. Ancak Cakıp, atmış yaşına dayandığı halde, hâlâ çocuğu olmamasına çok üzülüyordu. Nihayet büyük karısı bir erkek çocuk dünyaya getirdi. Yaşlı bilge Akbatla çocuğa "MANAS" adının verilmesini, ancak bunun halktan gizlenmesini; çünkü Çinli Esen Hanın bu adda bir çocuğun doğacağını duyup, onu arattığını söyledi. Gerçekten de Han her yerde onu aratıyordu. Bu sebeble ismini gizleyerek; ona "Devcindi" adını verdiler.

Aradan aylar, yıllar geçiyor; Manas hızla gelişip büyüyordu. Sekiz yaşında iken kırk Kırgız çocuğunu toplayıp; seksen Kalmuk çocuğunu dövmüştü. Baba Cakıp Ağa, Kalmukların ona fenalık yapmasından çekinerek, oğlunu bir çobanın yanına verdi. Lakin Manas burada da ortalığı karıştırmaktan geri kalmadı. Çocukları etrafına toplayıp, kendisine "Prens" diye hitap ettiriyor; önüne geleni dövüyordu. Çobanbaşı onu, kolundan tutarak babasına götürdü: "Oğlun adam olmaz." diyordu...

Bir zaman Esen Hanın gönderdiği Koçka adlı bir Çinli komutan bir alay bayraklı askeriyile gelip, evlerini yağmalamaya başladı. Cakıp Bey sessiz dururken, Manas Aymanboz'a (*) binip,

Koçko'nun karşısına dikildi. Kıyasıya bir düelloya giriştiler. Manas onu atından düşürdü. Sonra Koçka askerlerini alıp gitti. Cakıp Bey başlarının belaya girdiğini düşünüyordu. Olanları duyan Esen Han deliye döndü. Kamukların da katıldığı dev bir ordu ile üzerlerine yürüdü. Koskaca Çin ordusu geliyordu. Cakıp Bey bu sefer iyice korkmuştu. Teslim olup, ona hediyeler sunalım diyordu.

Öte yandan Manas yine azamet dolu tavırla Kırgızlara moral verip, savaşa çıkardı. Dev bir savaş başladı. Han'ın beyleri bir bir Manas'ı düelloya çağırıyorlardı. Manas kimisinin kafasını kopardı; kimisini kovalayıp kaçırdı. Derken müthiş bir Tufan koptu. Göz gözü görmez oldu. Her yeri sel kapladı. Çinliler ve Kalmuklar çekip gittiler. Cakıp ve Akbalta büyük bayram yaptılar.

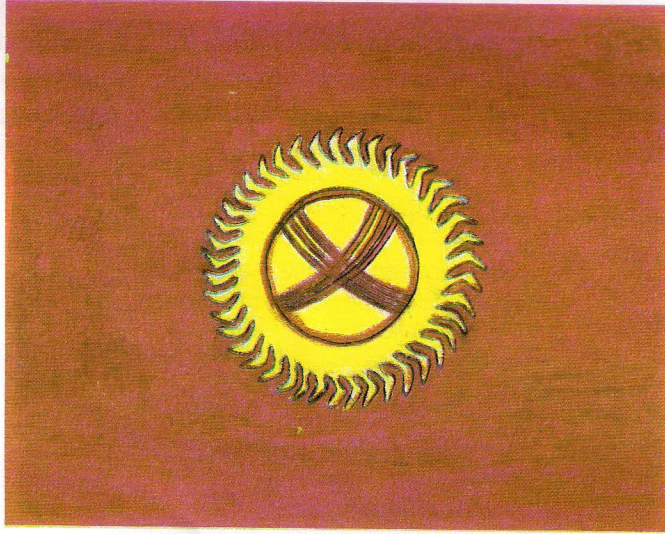
Lakin düşmanlar hiç bitmiyordu. Şimdi de Niskara adında bir Kalmuk alpi askerini toplayıp yola koyuldu. Bunu önceden haber alan Cakıp Bey civar Kırgızlara haber saldı. Çoğu Kırgız beyi ve Kazak Ayhar Han da yer dolduran askerleriyle yardıma geldi.

Bütün Türkler birleştiler. Niskara her tarafı yağmalayıp gelirken; Manas ve Aydar Han'ın oğlu Gökçe dörtyüz yiğitle Niskara'nın ordusu üzerine bir baskın yaptılar. Düşman darmadağın oldu ve aldıkları ganimeti bırakıp kaçtı.

Bu zaferden sonra Manas bir ziyafet verdi. Bu ziyafete bütün Kırgız, Moğol, Kalmuk, Kazak beylerini çağırdı. Ziyafette bir aksakal kalkıp, bu toplantının Çinli Esen Han'a karşı birleşmek için yapıldığını anlattı. bir müddet sonra da Manas'ı han seçtiler. Bütün halk "Hanı var yurt olduk, yaşasın han Manas!" diye haykırdı.

Manas Altay'da yaşayan Kırgızların hanı olduktan sonra kırk yiğidi ile Isık gölüne gitti. Burada Er Koşay adlı bir Kırgız hanı Kalmuk hanı Alevke'ye bağlı olarak yaşıyordu. Onunla tanıştıktan sonra Altay'a geri dönüp, Kırgızlara seslendi: "Kalmuk ve Çin hanları Kıp-

“
"Düşmandan korkup kaçmak ne kadar fena ise ona yalvarmak, önünde el pençe divan durmak da o kadar alçaklıktır. Savaşalım, kazanırız. Kazanmazsak şerefimizle şehit oluruz..."
”

çak, Kazak, Kırgız hanlarını yok etmek için sözleşmişler... Zalim düşmandan kurtulmak, ona yalvarmak değildir. Arvakı (*) büyük Aladağımızı düşmandan kurtaralım!"B abası ve bazı alpler yine karşı çıkmak istediler. Manas hiddetle "Düşmandan korkup kaçmak ne kadar fena ise ona yalvarmak, önünde el pençe divan durmak da o kadar alçaklıktır. Savaşalım, kazanırız. Kazanmazsak şerefimizle şehit oluruz... Erkek kuzu büyüdükten sonra Tanrı için kurban olur. Yiğit vatani için ya Gazi olur, ya Şehit" diyerek onları ikna etti.

Nihayet Manas orduyu harekete geçirdi. Orduya Kazaklar, Kıpçaklar, Noygutlar katıldılar. İlk olarak Aranik kalesinde Keselik Hanı kuşatıp, mağlup ettiler. Sonra Alevke'nin üzerine yürüdüler. Alevke bütün ülkeyi baştan başa seferber etmişti. Manas pervasızca

Alevke'nin karargahına yürüdü. Manas'la başa çıkılamayacağını anlayan Alevke onu bir misafir gibi karşıladı. Niyeti onu hileyle öldürmekti. Hayvanat bahçesini gezdirirken bir Mamotonu, başka bir zamanda erjerha yılanını saldırttı. Manas onları bir hamlede öldürdü. Alevke. Geri döndüğünde arkasından suikast yapması için adam gönderdi. Ama bu şahıs Manas'ı görünce heybetinden korkup kaçacaktır. Bütün bunları gören Alevke yalvarıp izin istedi ve Kaşgar'a göçetti.

Zaman akıyor ve Manas bir zaferden ötekine koşuyordu. Bir savaşta Şooruk han adlı bir Kırgız Hanını yenmiş ve kızını hediye olarak alıp evlenmiştir. Ancak ne bu karısı, ne de sonra evlendiği ikinci karısı ona çocuk veremediler. O da bunun üzerine nüfusu büyük Buhara Emirinin küçük kızını Cakıp Bey'e istetti. Bu kız erkek gibi at sürer ve kılıç kullanırdı. Buhara emirine mihr olarak koyun sürüleri, altın yüklü develerle dolu büyük bir kervan gönderdiler. Sonradan bu karısından yine bir destan ismi olan Semetey dünyaya gelecekti.

Manas'ın mücadeleleri kahramanlıklarla, zaferlerle süslenerek devam etti. Lakin günün birinde misafir bulunduğu bir çadırda sırtına haince bir süngü saplandı. Manas bu olayı atlattı, ama bir parça kemiğine saplanmıştı. Bununla uzun süre yaşadı. Artık dayanamaz olduğu bir zamanda karısı Kanikey bu parçayı çıkarttı. Ancak Manas bir iki gün dayanabildi; sonra hayata gözlerini yumdu. Kanikey ona bir türbe yaptırıp, duvarlarına yaptığı savaşların resimlerini çizdirtti. Manas'a layık olsun diye altından bir tabut yaptırdı. Şimdi Manas Orta Asya bozkırlarına bakan mavi gökyüzünde bir gönülden ötekine at koşturuyor...

(*) Cakıp: Yakup

(*) Aymanboz: Manas'ın efsanevi atı

(*) Arvak: Ruh (ervah)

Altımda toprak,
Üstümdede gök.
Seni düşünüyorum,
Yüreğim ıslak.

Hasretini çekiyorum,
Dumun duman.
Komutandan habersiz,
Resmini çiziyorum,
Zap suyuna
Kalemsiz, deftersiz.

Havada barut,
Havada yanık kokusu.
Hainler pusuda,
Ölüm ordusu.

Korkum yok mor menekşem,
Toptan, tüfekten.
Bayrağım gönderimde,
Özgür dalgalanırken.

Almışım tekmili,
Vatan milletten.
Barış olmadan,

Bilesin ki dönemem.
Ölmem mor menekşem,
Kavuşmadan ölmem.

Gönül isterdiki,
Kurşun yerine,
Çiçek yağdırayım,
Kıymet bilene.
Olmuyor mor menekşem,
Olmuyor.
Dost bildiğim düşman olmuş
Cana kıyıyor.

İşte bir gülle daha,
Düşti sağma.
Mecbur kaldım neyleyeyim,
Nişan almaya.

Üzülme mor menekşem,
Bunlar da geçer.
Kara bulutlar sürülür gider.
Bakarsın bu dağlarda,
Kurulur düğünümüz.
Bu dağlarda söylenir,
Sevda türkümüz.

Cümle sevenlere,
Benden selam et.
Hakkımı belal ettim,
Sen de belal et.

Yiğitler bölüğünden,
Komando MEHMET.

NOT:

Gök çiğdemler büyümüş,
Postalımın dibinde.
Sana yollasam dedim,
Mektubumun içinde.
Kıyamadım bir tanem,
Koparmaya kıyamadım.
Sayfanın her yanını,
Çiçek çiçek boyadım.
Solmasınlar diye,
Gözlerimle suladım.

Faika SARP

Türk Bankacılığında Yeni Bir Güç

Türk Boston Bank, Türkiye'nin en büyük kurumsal yatırım kuruluşu OYAK Ordu Yardımlaşma Kurumu'nun %100 iştirakidir. Türk Boston Bank, OYAK'ın gücünü, uluslararası deneyimli ve yenilikçi yönetim kadrosu ile

birleştirerek Türk bankacılığında önemli bir güç haline gelmiştir. İstanbul'daki Genel Müdürlük teşkilatının yanı sıra, Ankara ve son olarak İzmir ve Adana'da açtığı yeni şubeleri aracılığıyla hizmet yelpazesini sürekli genişletmektedir.

Genel Müdürlük Yıldız Posta Cad., No: 17, 80280 Esentepe - İstanbul Tel: (0212) 274 52 22 Faks: (0212) 272 33 48 Teleks: 26537 bofb tr
Şubeler Ankara, Adana ve İzmir

okuyucu gözüyle

Bu sayımızla birlikte Çizgi Ötesi 11. sayısına ulaşıyor. Amacımız, Harbiyeliler olarak, yapabileceklerimizin en güzelini yapabilmek ve en iyiye ulaşabilmek. Çizgi Ötesi hakkında bize gelen mektupları, eleştirileri sayfalarımızda bulacaksınız.

Çizgi Ötesi Dergisi olarak, göstermiş olduğunuz sıcak ilgi ve destekleriniz için teşekkür ediyoruz.

Adres: Kara Harp Okulu, 1 nci Tabur, Çizgi Ötesi Dergisi, Bakanlıklar -ANKARA

1995 yılında mezun olacak Teğmen adayları; Kara Harp Okulunda çok başarılı eğitim ve öğrenim devresi geçirdiniz. Hepinizi ayrı ayrı kutluyorum. Sistem Mühendisliği akademik programı gören sizlerin ihtiyacı çok. Buna karşın imkânları sınırlı olan kıtalarda bizlerden çok daha başarılı olacağınıza inanıyorum. Ancak, başarılı olmak için gördüğünüz akademik programın tek başına yeterli olamayacağını da belirtmek istiyorum. Disiplinli, mutlak itaat duygusu ile hareket edebilenlerin, ast, üst ve arkadaşları ile uyumlu çalışabilenlerin, **olaylar karşısında aklını kullanabilenlerin**, günün gelişmelerine göre kendini yenileyebilenlerin arkadaşlarından daha başarılı olacaklarını belirtmek istiyorum. Sevgili Harbiyeliler, meslek hayatınızda hepimize şansınız bol olsun diyor, ailenizle birlikte sağlıklı ve mutlu uzun bir ömür diliyorum.

Kur. Alb. Kur. Bşk. Ahmet ÖZÜMİT

Teğmenlerim,

Hayatınızın ilk büyük maratonu olan, Harbiyedeki eğitim ve öğretim dönemini tamamlamış bulunuyorsunuz. Ancak dinamik bir süreç olan insan eğitim ve öğretiminin bir ömür boyu devam edeceğini de hiç aklınızdan çıkartmıyorsunuz. Her ne kadar Harbiyeden sonra bir yıla yakın bir süre ile kursiyer olarak sınıf okullarında mesleğinizle ilgili çalışmalarınıza devam edecek olsanız da; şimdiden omuzlarınızda parlayan yıldızlarınızla, gerçek hayata atılıyorsunuz. En büyük asker ve komutan ATATÜRK'ün de işaret ettiği gibi; Harp Okulundan alacağınız diplomaların, kıtadaki eğitim alanına giriş için gerekli bir vesikadan başka bir şey olmadığını hatırdan uzak tutmamalısınız. Gerçek bilgi verilebilecek asıl okulun, kıt'a olduğunu bilmek zorundasınız.

Sizlere mezuniyetinizde, her zaman olduğu gibi "Askerliğin temelini disiplin" olduğu özdeyişini hatırlatarak sözlerime devam etmek istiyorum. Çünkü gerçek bir asker; kanunlara, kurallara ve komutanlarına olan mutlak itaat duygusu ile vatani ve vazifesi uğruna ölüme gider. Ayrıca vazifelerini kendilerine şiar edinen lider ve komutanlar birliklerini başarıya ulaştırır. Ancak disiplin de; zihni, fiziki ve ruhi eğitimle pekişir.

Gerek bundan sonraki eğitim ve öğretim faaliyetlerinizde ve gerekse kıt'alardaki yaşamınızda, "BİLGİNİN ŞIRINGA EDİLEMEYECEĞİ; ANCAK EMİLECEĞİ" prensibinden hareketle, bilgi edinmek için çalışmaya devam etmeye ve astlarınızı bu istikamette yöneltmeye çaba göstermelisiniz.

Kat'adaki tüm yaşantınızı öğrenme ve öğretmeye yönelterek hem kendinize hem de etrafınıza faydalı birer komutan ve lider olmaya gayret etmelisiniz.

Komutan ve liderin askerlik görev ve yetkilerini yerine getirirken, her türlü siyasi düşünceden uzak bir şekilde davranması gerektiğini hiç aklınızdan çıkarmayınız. Komutanlığın atamıyla, liderliğin bilgi ve beceriyle sağlandığı bir vakıadır. Otorite ancak bilgiyle sağlanırsa gerçek ve kalıcı olur. Tüm sorunlarınızı metafizik yöntemlerle değil, bilimsel yöntemlerle ve teknolojik imkanlarla çözmeye çalışın. Kendinize; aklınızın, mantığının ve bilimsel altyapınızın dışında, yardımcı olacak başka vasıtalar aramayın. İlimi ve teknoloji yaklaşımların dışındaki yollara, araçlara ve araçlara tevessül etmeyin. Gerçek lider ve komutanların; sağlıklı bir fiziki yapıya sahip, devamlı okuyan ve araştıran bir kişilikte; mutlu bir aile yapısındaki insanlardan çıktığı gerçeğinden hareketle, hepimize bir ömür boyu sağlık, mutlu ve başarılı bir meslek yaşantısı temenni ediyorum.

İs. Kur. Yb. Tayyar ELMAS - İnci Tabur Komutanı

Sayın; "Çizgi Ötesi"nin çok değerli sorumluları;

Çizgi Ötesi'ni Ulş. Okulunda gördüm ve çok beğendim. Hemen abone olmaya karar verdim. Abone formunu gönderdiğim tarihten beş gün sonra dergi elim'e ulaştı. Bu süper hızdan dolayı sizleri kutlarım ve lütfen teşekkürlerimi kabul edin. Çalışmalarınızın da aynı hızda olduğunu eminim. Ben bir kıt'a subayı olarak fırsat buldukça sizlere yazmaya çalışacağım. Sizlerin de yazılarını da bence çok ihtiyacımız olan birlik ve beraberliği pekiştirecek, Atatürçü, Türklük gururunu okşayacak, Bosna ve Çeçenistan'daki MEZALİMLERİ dünyaya kabul ettirecek, tüm meslekdaşlarımızın manevî ve maddî sorunları ile ilgili yazılar yazmanızı, mesleğimizle ilgili tüm yenilikleri, özellikle yeni çıkan talimname ve yayınlarla ilgili bilgiler vermenizi rica ederim. Yayın hayatınızda en güzeli, en iyiyi yakalayacağımıza inancım sonsuzdur. Bu vesile ile sizlere başarılılar diler ve sevgiler sunarım.

Ulş. Yzb. Aydın YILMAZ

Silâhli Kuvvetlerimizin göz bebeği Şanlı yuvamız Harbiyenin böyle bir dergiyi çıkarmış olması hepimizi gururlandırıyor. Her sayısı bir öncekinden güzel ve dopdolu bir içeriğe sahip. Sayılarının çıkmasını dört gözle bekliyor her çıkan sayısını zevkle okuyorum.

Çizgi Ötesi dergisinin okuyucu kitlesinin her geçen gün arttığını öğreniyoruz. Derginin önümüzdeki sayılarının daha da güzel olacağına inanıyorum. Harbiyelinin bu dergiyi çıkarmak için yaptığı fedakârlığın yakın bir tanıdığı olarak Harbiyenin geleceğinde büyük katkıları olacağına inanıyor, Çizgi Ötesi dergisi çalışanlarına üstün başarılar diliyorum. Eğer kırılmayacaklarsa arkadaşlara da bazı tavsiyelerde bulunmak istiyorum:

Derginin askeri konularla birlikte bilim ve teknik ilgili konulara ve yazılara biraz daha fazla yer vermesi dergiyi renklendirecektir. Her sayımızda bir ana konu seçin ve ona kapakta yer verin. Orta sayfada da yazı olarak bunu sunun. Ama ayrıntılarına kadar araştırılsın o konu. Bu çok önemli. Öte yandan Çizgi Ötesi'nin okuyucuyu çeken yanı 'edebi' yönünün de olması. Özgün denemelere yer verirsiniz okuyucuyu sevindirmiş olacaksınız.

Tüm sayılarınızı tek tek okudum. En çok beğendiğim bölümler mizah, şiir ve bilim ve teknoloji bölümleri. Teğmenlerimize bu sayının önem ve özelliğine binaen bu köşeden seslenerek, teğmenlik rütbelerinin kutlu ve uğurlu olmasını diliyorum.

Top. Üğm. Abdullah YİĞİT

Değerli Çizgi Ötesi Personeli ve Kıymetli Harbiyeliler,

Derginiz elime sürpriz bir şekilde geçti. Harbiye sevgisi ve özleminin verdiği açlıkla bir çırpıda okudum. Sonra bir daha okudum. İnanamadım. Gerçekten çok seviyeli, kaliteli ve Harbiye ruhuyla dolu bir dergi. Bir an Harp Okulu günlerime geri döndüm. Önce tebrik, ardından teşekkür ediyorum.

Henüz mezun olalı iki yıl olmasına rağmen dergicilikteki bu gelişme Harbiye'nin ve öğrencilerin gelişmesinin bir kanıtı bana göre. Bu tür ihtiyaçtan doğar. Kişilerin sahip olduğu bilgi ve bunun kalitesi ihtiyaçlarda değişimlere sebep olur. Sizler sistem mühendisliğinin yetiştirdiği üstün vasıflı kişilersiniz. Ancak sahip olduğunuz vasıfların ne dereceye kadar farkındasınız bilemiyorum. Kısa bir süre sonra bu yuvadan ayrılacak, tek başınıza uçmaya başlayacaksınız. Çok büyük zorluklarla karşılaşacaksınız. Sizleri kendimden çok yükseklerde görüyorum ve hayatta sizlere başarılar diliyorum.

J. Tğm. Sivritepe / HAKKARİ

Bir insan aktüel bir dergide neler arar? Düşündürmesini, bilgilendirmesini ve bazen de güldürmesini... Bunların hepsi Çizgi Ötesi'nde var. Ve ben Harbiye adına böyle bir dergiye sahip olduğumuz için gurur duyuyorum. Sizler duymuyor musunuz?

Murat GÜLEN / Kr. Hv. Tğm.

Derginizin kapağını açar açmaz, kendimi engin denizlere uzanan bir nehrin içinde hissettim. Bazen mutluluk, bazen merak, bazen heyecan ve ardından sonu gelmeyen coşkunluk, gurur duyguları içerisinde, önceden de tahmin ettiğim gibi bir denize ulaştım.

Kendiminde yakında bir ferdi olmakla gurur duyacağım ve bunu dört gözle beklediğim bu mukaddes yuvanın, uçsuz bucaksız ufukların içerisinde şu anda bulunmasamda bana daha şimdiden bir Harbiyeli duygularını yaşatan Çizgi Ötesi'ne sonsuz teşekkürlerimi bildirmeyi bir borç bilirim ve başarılar dilerim.

Işıklar Askeri Lisesi III - 6 1146 Halil ÇINAR

Derginizi 6 aydır takip ediyorum. Derginizde yayımlanan gerek kültürel, gerekse askerî konulardaki yazılarınızı ilgiyle okumaktayım.

Başarılarınızın devamını diler, şükranlarımı sunarım.

K.K.K. Maltepe Askeri Lisesi Hazırlık sınıfı 3045 Yavuz PARLA

Ben Maltepe As. Lisesi öğrencilerinden 1101 Güven KESKİN'im. Şimdiye kadar hayatımda 4 tane dergiyi baştan' sona okudum. 4'üde ÇİZGİ ÖTESİ' idi. bazen sadece belki ÇİZGİ ÖTESİ'nin yeni sayısı okula gelmiştir diye kütüphane raflarını araştırıyor, sorup soruşturuyorum. Böyle bir dergiyi hazırladıkları için ÇİZGİ ÖTESİ çalışanlarına sonsuz teşekkürler ediyorum.

ÇİZGİ ÖTESİ

ABONE FORMU

KARA HARP OKULU ANKARA

ABONENİN

ADI - SOYADI :

ADRES (Kod dahil) :

DOĞUM TARİHİ :

MESLEĞİ-RÜTBESİ :

TELEFON :

NOT : Fotokopi ile çoğaltılabilir

Tarih

İmza

.....

.....

BİN BİRİNCİ GECE

*Gurbetten gelmişim, yorgunum hancı!
Şuraya bir yatak ser yavaş yavaş
Aman karanlığı görmesin gözüm!
Beyaz perdeleri ger yavaş yavaş*

*Sıla burcu burcu ille ocağım!
Çoluk çocuk hasretinde kucağım
Sana her şeyimi anlatacağım,
Otur baş ucuma sor yavaş yavaş.*

*Güç belâ bir bilet aldım şişeden
Yolculuk başladı Haydarpaşa'dan!
Hancı n'olur elindeki şişeden
Birkaç yudum daha ver yavaş yavaş..*

*Ben o gece hem ağladım, hem içtim
İki gün diyardan diyara uçtum.
Kayseri yolundan Niğdeyi geçtim
Uzaktan göründü Bor yavaş yavaş*

*Garibim her taraf bana yabancı
Dertliyim, çekinme doldur be hancı!
İlk önce kimıldar hafif bir sancı,
Ayrılık sonradan kor yavaş yavaş*

*Bende bir resmi var yarısı yırtık,
On yıldır evimin kapısı örtük!
Gariş, bir de sarhoş oldumu artık
Bütün sırlarımı der yavaş yavaş...*

*İşte hancı ben her zaman böyleyim,
Öteyi ne sen sor, ne ben söyleyim!
Kaldır artık, boş kadehi neyleyim,
Şu bizim hesabı gör yavaş yavaş.*

BİZ SÖZ VERDİK

*Sesler şebri sustu
Gezgin bir ıslık çoktan duyuldu
Artık ne sen duyarsın ne bir başkası
Çünkü yasak güneşe bakmak bugün
Jilet tilsimi gözelerimizle
Gömülü karanlıklarla kanakan
boğuşmak
Bir ölünün ayakları kadar çıplak
dögüşmek
Hangi güne yaraşır diye düşünmeden
ölümümüz
Serilmek toprağa,
Ter, bir daha ter ter bir daha
Yasak güneşe bakmak bugün
Çünkü sesler şebri sustu
Kendimiz kendimize söz verdik
Ne zordur şekilsiz isim vermek bir
bilmeniz
İsimsiz şekil vermek gibi bu
sukunluğun içinde
Sesler şebri sustu
Sustu bir daha bir daha sustu
Biz söz verdik
Dilimlenmiş çırpınışların
haykırışlarıydı bizi bağlayan
Yıkılıp tekrar tekrar
Tekrar tekrar kalkmanın özgür nefesi
Bu şebir susmuştu artık duramazdık
Haramdı bize
Artık ne sen duyardın ıslığı ne bir
başkası
İstasyondan ayrılan tren gibiydi,
vakurdu dikti
O gezgin ıslığı bir biz duymuştuk, bir biz
İşte bu yüzden
Fazladan koparılmış zamanların
şerefine
Kadeh kaldırıyoruz hepimiz gururla
Yaşanamamış zamanların şerefine
Biz söz verdik*

■ biraz gülelim

Koray TÜRKKAN / Kr. Hv. Tğm.

212040 AĞUSTOS 1991

Sevgilim;

Çök! Rahat otur! Su sigara serbest! Bu mektubu yazarken yararlandığım kaynaklar: ST 9-30 Yaya ve Motorlu Erkeklerin Aşk Talimnamesi, TT 3000-A3 Kazanovanın El Kitabı, KKK Yayınlarından AT-004 Fantaziler Muhtırası, Savunma ve Havaçlık dergisinde yayınlanan J.Tğm. Zübeyir GEYİR'in "Sevdiyse İt Mi Olduk" adlı makalesi ve Nöb. Sb. Yrd. iken okuduğum sayısız er mektupları.

Canım; staj münasebeti ile yine ayrılık rüzgarları esiyor. Şu anda senden 980 km. uzaklıktayım. Kalbimin yarısı burada ise yarısı da seninle. Sensizlik beni öylesine dağıttı ki, alayın tesellüm heyeti bile toparlayamaz. Ruhum RT-04 cilt boyası sürmüşçesine karanlık,

T-48 altında kalmışcasına ezik bir halde. Arızalanmadan saatte 520 km. ile giden M-113 kariyerlerinde, çaresiz kaldığım İtalyan Çukurunun dört duvarı arasında ve hatta 3 kişilik AK-BK sahra ban-yolarında hep seni düşünüyorum.

Sevgilim, ST 30-5 usulünce kurduğum İstihbarat çarkı bana senin hakkında bazı olumsuz emareler getirdi. Üst komutanlıkça da onaylanan bu haberlere göre, gönderdiğim günlük mesai çizelgesine uymuyormuşsun. Üstüne üstlük bu bilgileri dışarı sızdırman ZRT-48'e İKK El Kitabından da bihaber olduğunu gösteriyor. Nasıl kırıldım bilemezsin. Halbuki sen benim her şeyimdin, canım, kanım, kıt'a yükü erzağımın.

Ayrıca araç içinde ya da sokakta dolaşırken gördüğün arkadaşlarıma ve onların arkadaşlarına selam vermediğin yolunda şikayetler alıyorum. Bu konu üzerinde önemle durmanı rica ederim. Unutma ki, "görmemek mazaret degildir". Neyse, şimdilik seni HEK'e ayırmıyorum. Fakat bazı yeni emirlerim olacak:

Gidişim fırsat bilinip saç ve makyaj düzeninde değişiklik yapılmayacaktır. Aşırı makyaj ve saç kestirmek yasaktır. Uçlarından üç santimden fazla kestirilmiş saçlar tarafımdan çekile çekile eski durumuna getirilecektir.

Aynı kaldığımız müddet içerisinde ağlamak tarafımdan kesinlikle yasaklanmıştır. Bu kaçınılmaz bir sorun olduğunda bir kenara not edilecek ve dönüşümdeki ilk buluşmada omzuma yaslanıp topluca ağlanacaktır.

Yeri gelmiş iken belirtiyim. Gön-derdiğin çoraplar ayağıma olmadı. Talimatlara göre siyahtan başkasını giymediğimi biliyormusunuz? Neyse çorap dedim de aklıma güzel günlerimiz geldi. Bazen öyle oluyorum ki, bütün muharabe ağırlıklarımı atıp sana koşmak istiyorum.

Sevgilim, yakında subay eşi olacaksın; haftada iki gün, ayda sekiz gün, yılda üç ay yalnız kalacaksın. Hatta yalnız kaldığın gecelerde acı dolu marşlar bes-teleyeceksin. Beraberken, ya silsile yoluyla büyüklerimizi ziyaret edeceğiz ya da kurmaylık sınavına yardım için kendini tamamen bana tahsis edeceksin. Bir bakıma nişancı yardımcım gibi bir şey olacaksın. Unutma ki, disiplin bizim karakterimiz olacaktır. Her türlü suç, ceza ile sonuçlanacaktır. Fikir vermesi açısından belirtmek isterim ki, 9 ay 10 günden evvel doğacak çocuklar bile zamana riayet et-medikleri gerekçesiyle evlatlığa kabul edilemeyeceklerdir.

Evd eken emir-komuta bende, sair zamanlar sevk ve idare sende olacak. Vukuat olursa bunu kırmızı işaret fişeği ile haber vereceksin. Tüm bunları yeniden durum muhakemesinden geçirmeni ve 010800 EKİM 1995'e kadar bana iletmeni istiyorum. Ben KEL T. (9663)'de olacağım.

İşte hayatım, aklım hep bu düşüncelerle dolu. Satırlarına son verirken sayın babam ve muhterem validenin ellerinden öper, tüm tanıdıkları cepheden selamlar, yanaklarından öperim.

Gereğini rica ederim.

Harbiyeli Sevgilim;

YT 49-11 Askeri Yazışma kurallarına göre gönderdiğin mektup, kombine bir sevinçle alınıp anlaşılmıştır.

Komandışkom, tüm vaktim talimname okumakla geçiyor. Gözlerime öylesine ağırlar giriyor ki, BAL merhemi bile fayda etmiyor. Ama seni anlayabilmek için inan ihtiyari olarak Sun Tzu, Emir Komuta etme sanatı ve bir emekli albayın bana sattığı KASTAŞ Yayınlarını bile okuyorum.

Mektubunda bir şey çok dikkatimi çekti, sayfaların üst ve alt kenar ortalarına gizlilik derecelerini yazmamışsın. Ayrıca mektubunu dışarıdan atmışsın, zira üzerinde "ÖĞRENCİ MEKTUBU GÖRÜLMÜŞTÜR" damgası yoktu. H.O. Disiplin Yönergesine göre bu hareketin yedi gün oda hapsi olduğunu biliyormusunuz? Lütfen bir daha istikbalimizi etkileyecek böyle müessir olaylara neden olma.

Pazusu benli, geniş omuzlu piyadem; Mektubunda mesai çizelgesine uymadığım hakkında haberler istihbar ettiğini yazıyor ve beni yine ST 30-5'e göre henüz bilgiye dönüştürülmemiş haberlerle

suçluyorsun. Teessüf ederim. Bunların düşün- man karıştırması olacağı hiç mi aklına gelmedi? Halbuki ben burada çizelgeye uya- bilmek için nasıl da yırtınıyorum. Sabahları 06:00'da kalkıyor, yatağımi düzeltiyor, çar- şafımı geriyor, hatta ve hatta yeni de- mir10.000 TL. zıplatarak denemesini bile yapıyorum. 15 dk.'lık mıntıka temizliğini müteakip, okuluma intikal ediyorum. Hat- ta istirahatlerde tam 12 tane marş ez- berledim, hem de yerinde sayarak. İnan burada senin yokluğunu aratmıyorum. Komşunun kızına hergün 20.00-21.00 ara- sı gece dersi veriyorum. Sevgilim, ken- dimde bir eksiklik hissettim. Bana öğ- rettiklerin hep teoride kalıyor. İnşallah staj- dan dönünce bana kıt'a hakkında pratik bilgiler verir ve özellikle çok merak ettiğim zimmet olayını anlatırsın. Ha, unutmadan söyleyeyim; her gece kendime 03.00- 05.00 devriyesi yazarak muslukların, elekt- riklerin durumunu kontrol ediyor, üstü açıl- lanın üstünü örtüyorum. Fırsat buldukça da hayal kuruyorum.

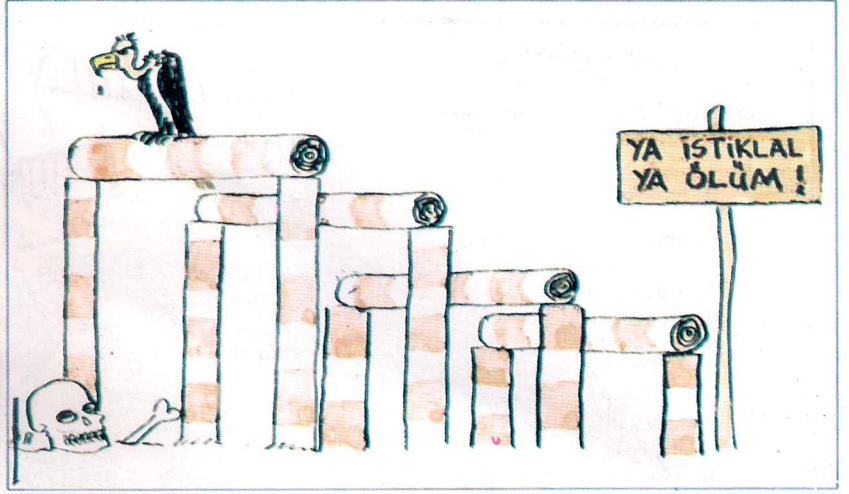
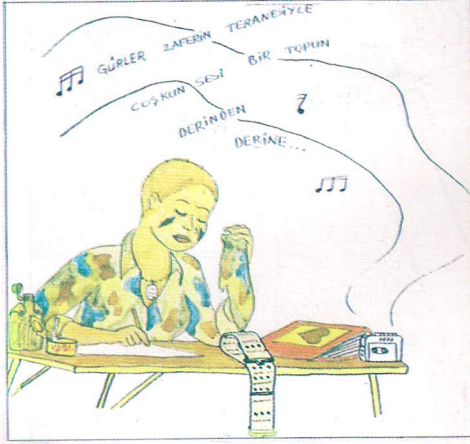
30 AĞUSTOS 1995... Sen keskin kıl- lıcın ve binlerce liralık bahşişlerle par- lattırdığın yıldızlarınla mağrur bir şekilde bana geliyorsun. Bense bembeyaz ge- linliğim içerisinde bir kül kedisi... Maaşın belli... Ama olsun canım, balayı da yap- mayiveririz. Senden ne kat, ne at ne de yat istiyorum. Zaten benim de verecek bir- şeyim yok. Bir genel maksat çadırımız, üzerinde bizi dedikodulardan koruyacak kamufraj ağları, içinde KHO 'nun sana istihkak olarak verdiği portatif karyola, bir UT-BU T Sahra fırını bir de kombine leazım edavatı alırız.

Ve.. Aradan yıllar geçer. Sen Hv. İn- dirme Kd. Yzb., ben ise mağrur bir Hv. İn- dirme Kd. Yzb. hanımı ve tam bir P. Mg. kuvvetinde 105 mm. 'lık Obüs mermileri kadar gürbüz çocuklarımız... Şiştirin loj- manımızın bahçesinde, hafta sonları on- lara yanaşık düzen eğitimi yaptırırız. Sen işte olduğun zamanlar ben nazari bilgileri anlatırım. Himayeli, himayesiz, sağdan, soldan bütün sıçramaları öğretir daha son- ra branş eğitimlerine göndeririz ve yıllar geçer benim de hayallerim de burada bi- ter.

Sevgilim, Allah aşkına doğru dürüst mektup yaz. Talimname okumaktan dört senelik üniversiteyi sekiz yıla uzattım. Kur- tul şu askerlik muhabbetinden. Açıklık poli- tikasına sen de uy. Agressif olma. Aşk ve askerlik kokan satırlarına burda sen ve- rirken hasretle yanaklarından öper, önü- nüzdeki 200 m.'den yatarak destekli G-3 P.Tf. atışlarında başarılar diler, ARZ EDE- RİM...

Müstakbel eşin Okşa

■ biraz gülelim

YAĞMUR BULUTU
UNUTURSA

Yağmur bulutu unutursa
Bulut darılır,
Bir daha da sularını aşağıya salmaz,
Toprak kurak kalır
Yağmurdan da eser kalmaz...

Esma Sultan

ORTAKÖY - İSTANBUL

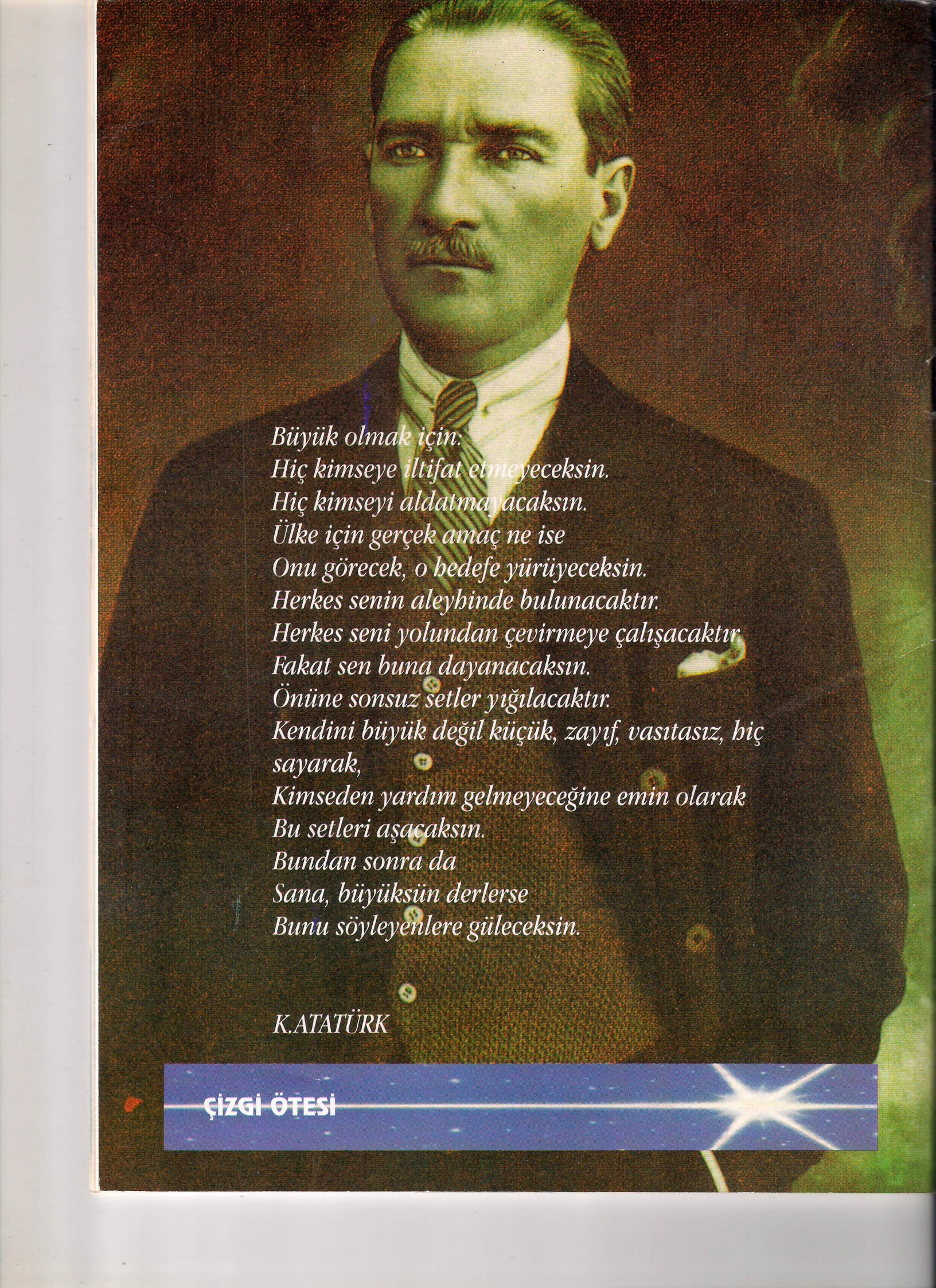
18.yy Ortaköy'ünün en canlı mekanlarından biri olan Esma Sultan Yalısı şimdi kapılarını özel davetlerinize açıyor. Sultan 1. Abdülhamit'in kızı Esma Sultan, dönemin en aydın kadınları arasında anılır, sosyal hayata aktif katılımıyla bilinirdi. Boğaziçi'nin kıpır kıpır suları üzerinde yükselen, yemyeşil bahçesiyle Esma Sultan Yalısı, 600 kişilik ziyafet, 1000 kişilik kokteyl kapasitesi, denizden geliş imkan tanıyan iskelesi ve özel otoparkı ile, tüm özel davetlerde ya da açık hava toplantılarında hizmetinizdedir.

Esma Sultan, the daughter of Sultan Abdülhamit Ist, was born in 1778. She was one of the most intellectual women of her time and reputed to have been an active socialite. The most vivacious water - side residence in Ortaköy, Esma Sultan Palace, now opens its doors for your special occasions. The Palace grounds, with banquet seating up to 600, cocktail receptions up to 1000 persons, boat access from the Bosphorus, and private car park, is available for exclusive outdoor functions and special theme events.

THE
MARMARA
İSTANBUL

A portrait of Mustafa Kemal Atatürk, the founder of the Republic of Turkey. He is shown from the chest up, wearing a dark suit jacket, a white shirt, and a striped tie. He has a prominent mustache and is looking slightly to the right of the camera with a serious expression. The background is dark and textured.

*Büyük olmak için:
Hiç kimseye iltifat etmeyeceksin.
Hiç kimseyi aldatmayacaksın.
Ülke için gerçek amaç ne ise
Onu göreceksin, o hedefe yürüyeceksin.
Herkes senin aleyhinde bulunacaktır.
Herkes seni yolundan çevirmeye çalışacaktır.
Fakat sen buna dayanacaksın.
Önüne sonsuz setler yığılacaktır.
Kendini büyük değil küçük, zayıf, vasıtasız, hiç
sayarak,
Kimseden yardım gelmeyeceğine emin olarak
Bu setleri aşacaksın.
Bundan sonra da
Sana, büyüksün derlerse
Bunu söyleyenlere güleceksin.*

K.ATATÜRK

ÇİZGİ ÖTESİ